તરફ જ મન્સૂબ છે. (ઈબ્ને માજહ : ફી ફઝાઈલિલ્ કુર્આન : ૨૬૦)

(૧૯) રાત્રે સૂતી વખતે ત્રીસ (૩૦) વખત પઢવાથી જન્નતમાં એક હજાર (૧,૦૦૦) મહેલ તૈયાર થશે :

હઝરત ઉસ્માન (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : જે માણસ સૂતી વખતે ત્રીસ (૩૦) વખત (સૂરએ) "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...." (સંપૂર્ણ સૂરત) પઢશે, તો અલ્લાહ તઆલા તેના માટે જન્નતમાં એક હજાર (૧,૦૦૦) મહેલ બનાવશે અને જે વ્યક્તિ આ સૂરત બસો (૨૦૦) વખત પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા તેને એવો દરજ્જો અતા ફરમાવશે, જેના પર તે રાજી થઈ જશે અને જે ઘરમાં (સૂરએ) "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...." પઢવામાં આવશે તો એ ઘરવાળાઓની સાથોસાથ તેના પાડોશીઓને પણ ફાયદો થશે.

(રવાહુ અબ્દુલ મજીદ ફી અમાલીહ્)

(૨૦) જન્નતમાં બે (૨) મહેલ મળશે :

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : જે માણસ ઈશાની નમાઝ પછી બે (૨) રકા'ત પઢે અને દરેક રકા'તમાં (સૂરએ) "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...." પંદર (૧૫) વખત પઢે તો અલ્લાહ તઆલા તેના માટે જન્નતમાં બે (૨) મહેલ બનાવશે. (તફસીરે દૂર્રે મન્પૂર : ૬/૪૧૫)

(૨૧) ઘરમાં દાખલ થતી વખતે પઢવાની ફઝીલત :

હઝરત જરીર ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહ બજલી (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : જે વ્યક્તિ ઘરમાં દાખલ થતી વખતે (સૂરએ) "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...." પઢશે તો એ ઘર અને એના પાડોશીઓથી ફક્ર (નાદારી) દૂર કરી દેવામાં આવશે. (મુઅ્જમે કબીર તબરાની : ૨/૩૪૦)

(૨૨) હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.) બયાન કરે છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ એક માણસને "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...." પઢતાં સાંભળી તો ફરમાવ્યું :

"એના પર વાજિબ થઇ ગઇ." કોઇએ પૂછયું, "શું વાજિબ થઇ ગઇ ?" તો જવાબમાં રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે, "જન્નત વાજિબ થઇ ગઇ."

(મુઅત્તા ઇમામ માલિક)

(૨૩) હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.) બયાન કરે છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ એકવાર ફરમાવ્યું, "લોકો ! એકઠા થઇ જાવ, હું તમારી પાસે કુર્આનનો ત્રીજો ભાગ તિલાવત કરીશ." જયારે લોકો ભેગા થઇ ગયા તો તેમણે સૂરએ "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...." પઢીને સંભળાવી અને ફરમાવ્યું કે એ કુર્આનનો ત્રીજો ભાગ છે. (મુસ્લિમ શરીફ)

(૨૪) હઝરત અબુ દરદાઅ્ (રદિ.) બયાન કરે છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું; "અલ્લાહ તઆલાએ કુર્આનના ત્રણ ભાગ કર્યા. એક ભાગ તેમાંથી "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...." છે. (મુસ્લિમ શરીફ)

(૨૫) હઝરત અબૂ ઐયૂબ (રદિ.) જનાબ રસૂલે અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે કે જેણે "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...." પઢી તેણે કુર્આનનો ત્રીજો ભાગ પઢયો. (મુસ્લિમ શરીફ)

(૨૬) હઝરત આઇશા (રદિ.) ફરમાવે છે કે એક સહાબી (રદિ.) નમાઝની દરેક રકાતમાં "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...." પઢયા કરતા હતા. તેમને પૂછયું તો તેમણે કહ્યું, "હું એ સૂરતને ચાહું છું." ફરમાવ્યું, "અલ્લાહ તઆલા પણ તમને ચાહે છે."

(બુખારી, મુસ્લિમ શરીફ)

(૨૭) હઝરત આઈશા (રદિ.) જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે કે તેમણે ફરમાવ્યું, "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...."ની મુહબ્બત તમને જન્નતમાં દાખલ કરશે. (તિરમિઝી શરીફ)

(૨૮) હઝરત અનસ (રદિ.) ફરમાવે છે કે જનાબ રહમતે આલમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, " જેણે બસો (૨૦૦) વાર "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...." પઢવાનો વઝીફો કરી લીધો તો તેના પચાસ (૫૦) વર્ષના ગુનાહો માફ થઈ ગયા, પણ કર્ઝ નહિ. (તિરમિઝી શરીફ)

એક રિવાયતમાં સો (૧૦૦) વાર અને એક રિવાયતમાં પચાસ (૫૦) વારનો પણ સવાબ લખાયો છે.

(૨૯) એ મુબારક સૂરહ એવી છે કે એને એક વખત પઢવાથી આખા કુર્આનના પોણા (૧/૩) ભાગ પઢવા બરાબર સવાબ છે અને ત્રણ (૩) વખત પઢવાથી આખું કુર્આન પઢવા બરાબર સવાબ મળે છે અને દસ (૧૦) વખત પઢવાથી એક મહેલ જન્નતમાં તૈયાર થાય છે. એને હંમેશા પઢનાર ઈમાન ઉપર મરે છે. ટૂંકમાં એનો સવાબ બેહદ છે. (ફત્હુલ બારી : ૫૦૧૩, બુખારી શરીફ : ૨/૭૫૦, હદીસ : ૪૮૨૨, કન્ઝુલ ઉમ્માલ : ૧/૨૯૮, હદીસ નં. ૨૭૨૭–૨૭૨૮)

(૩૦) હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) તબૂકમાં હતા કે જિબ્રઈલ (અલૈ.) આવ્યા. એમની સાથે સિત્તેર હજાર (૭૦,૦૦૦) ફરિશ્તાઓ પણ હતા. હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) બોલ્યા, "મુઆવિયહ બિન મુઆવિયહ"ના જનાઝા પર હાજર થાઓ. જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ બહાર નીકળ્યા. જિબ્રઈલ (અલૈ.)એ પોતાની પાંખ પહાડ પર રાખીને તેઓ ઝૂકી ગયા. જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ મદીના જોયું ને ફરિશ્તાઓની સાથે મુઆવિયહ

(રદિ.)ના જનાઝાની નમાઝ પઢી. ફરી પૂછયું હે જિબ્રઈલ (અલૈ.) ! મુઆવિયહ એ મરતબો કઈ રીતે પહોંચ્યા ?

જિબ્રઈલ (અલૈ.)એ ફરમાવ્યું "કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...."ને ઊભા કે બેસીને, સવારી પર કે પગપાળા દરેક હાલતમાં પઢવાથી. (મુસ્નદે અબી યઅ્લા : ૪૨૬૭, બયહકી કૃત શુઅ્બુલ ઈમાન : ૨૩૨૦/૨૩૨૧, ઈસ્તિઆબ અલા હામિશિલ ઈસાબહ : ૩/૪૩૬)

(૩૧) જો કોઈ ઘરમાં જતી વેળા એ સૂરત પઢશે તો તંગી દૂર થઈ રોઝી બહોળી થશે, ઈન્શા અલ્લાહ. (મુઅ્જમે કબીર તબરાની : ૨/૩૪૦)

(૩૨) જે માણસ મૌતની બીમારીમાં સૂરએ ઈખ્લાસ (કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...) પઢશે તો કબ્રના હિસાબથી બચી જશે. ફરિશ્તાઓ એને પોતાની પાંખો ઉપર ઉઠાવી પુલસિરાત પાર કરાવી દેશે ને તે જન્નતમાં જઈ પહોંચશે.

(ઈમામ જલાલુદ્દીન સુયૂતી રહ.ની કિતાબ નુરુસ્સુદૂર ફી શર્હિલ કુબૂર)

(૩૩) સૂરએ ઈખ્લાસ (કુલ હુવલ્લાહુ અહદ....) સવાર-સાંજ પઢવાથી શક-વહેમ અને યકીન બગડવાથી સલામત રહેશે.

(વઝાઈફે અશરફિયહ)

(૩૪) હઝરત અલી (રદિ.)થી રિવાયત છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે, "જે માણસ કબ્રસ્તાને જઈ ૧૧ વખત સૂરએ ઈખ્લાસ (કુલ હુવલ્લાહુ અહદ....) પઢીને તેનો સવાબ મુડદાઓને બખ્શી આપે તો તેને તે મુડદાઓની સંખ્યા બરાબર સવાબ મળશે. (સુનને દારે કુતની)

(૩૫) ત્રણ વખત સૂરએ ઈખ્લાસ (કુલ હુવલ્લાહુ શરીફ) પઢવાનો સવાબ એક કુર્આન શરીફ પઢવા બરાબર મળે છે.

(બુખારી શરીફ ભાગ-૨, પેજ-૭૫૦, મુસ્લિમ શરીફ ભાગ-૧, પેજ-૨૭૧)

(૩૬) જન્નતમાં સોનાના એક હજાર (૧૦૦૦) મહેલ મળશે, ઉપરાંત....

હદીષ : હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિયલ્લાહુ

અન્હુમા)થી મવકૂફ રિવાયત છે કે, જે માણસ બે રકા'ત નમાઝ પઢે અને એ બન્ને રકા'તમાં **'કુલ હુવલ્લાહુ અહદ'**ને ત્રીસ વાર પઢે, તો અલ્લાહ તઆલા તેના માટે જન્નતમાં સોનાના એક હજાર મહેલ બનાવશે અને જે વ્યક્તિ આ સૂરતને નમાઝ બહાર–નમાઝ સિવાય ત્રીસ વાર પઢશે, તો અલ્લાહ તઆલા એના માટે જન્નતમાં સો (૧૦૦) મહેલ બનાવશે અને જે માણસ પોતાના ઘરવાળાઓ પાસે દાખલ થાય ત્યારે જો આ સૂરતને પઢી લે, તો એના પરિવારજનો અને પાડોશીઓને આ સૂરત દ્વારા ખૈર તથા લાભ પહોંચશે.

(બયહકી : ૨/૫૧૦, સંદર્ભ : આપકી મુશ્કિલાતકા હલ કુર્આની સૂરતોંસે : ૧૨૨)

(૩૭) પાંચ સો (૫૦૦) વર્ષની ઈબાદત જેટલો સવાબ :

أَخْرَجَ اِبْنُ الضَّرِيْسِ عَنِ الْحَسَنِ قَالَ "مَنْ قَرَأَ "قُلْ هُوَاللّٰهُ أَحَدٌ" مِائَتَىْ مَرَّةٍ كَانَ لَهٗ مِنَ الْاَجْرِ عِبَادَةُ خَمْسِ مِائَةِ سَنَةٍ"

અર્થ : હઝરત હસન બસરી (રહ.) થી રિવાયત છે કે, જો કોઈ માણસ બસો (૨૦૦) વાર **'કુલ હુવલ્લાહુ અહદ....'** પઢશે તો એને પાંચ સો (૫૦૦) વર્ષની ઈબાદતના બરાબર સવાબ મળશે. (ઈબ્નુદ્ દરીસ યા ઈબ્ને ઝરીસ, ફઝાઈલુસ્સુવર : ૧૨૦)

(૩૮) મોત સિવાય બીજી કોઈપણ વસ્તુ જન્નતમાં દાખલ.....

હુઝૂરે અકરમ (સલ.)એ ફરમાવ્યું : "જે કોઈ વ્યક્તિ ફર્ઝ નમાઝ પછી કુલ હુ–વલ્લાહુ અ–હદ પઢશે તો તેને મોત સિવાય બીજી કોઈ પણ વસ્તુ જન્નતમાં દાખલ થવામાંથી અટકાવી નહિ શકે." (જમ્ઉલ ફવાઈદ)

(૨૭) ૧-સૂરએ ''ફલક''

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

قُلۡ اَعُوۡذُ بِرَبِّ الۡفَلَقِ ۙ﴿۱﴾ مِنۡ شَرِّ مَا خَلَقَ ۙ﴿۲﴾ وَ مِنۡ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ۙ﴿۳﴾ وَ مِنۡ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِی الۡعُقَدِ ۙ﴿۴﴾ وَ مِنۡ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ٪﴿۵﴾ (الفلق ۱۱۳:۵)

૨-સૂરએ ''નાસ''

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

قُلۡ اَعُوۡذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۙ﴿۱﴾ مَلِکِ النَّاسِ ۙ﴿۲﴾ اِلٰہِ النَّاسِ ۙ﴿۳﴾ مِنۡ شَرِّ الۡوَسۡوَاسِ ۬ۙ الۡخَنَّاسِ ۪ۙ﴿۴﴾ الَّذِیۡ یُوَسۡوِسُ فِیۡ صُدُوۡرِ النَّاسِ ۙ﴿۵﴾ مِنَ الۡجِنَّۃِ وَ النَّاسِ ٪﴿۶﴾ (الناس ۱۱۴:۶)

''કુલ અઊઝુ બિરબ્બિલ ફલક'' અને ''કુલ અઊઝુ બિરબ્બિન્નાસ''ની ફઝીલતો :

(૧) હઝરત ઉકબહ ઈબ્ને આમિર (રદિ.)થી રિવાયત છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે,

''શું હું તમને એવી બે સૂરતો શીખવું કે જે ઉત્તમ છે ?'' ફરી તેમણે ''કુલ અઊઝુ બિરબ્બિન્નાસ'' તેમને શિખવાડી ફરમાવ્યું કે,

"આજ સુધી કોઈએ એના જેવા શબ્દો સાથે પનાહ લીધી નથી." (અબૂ દાવૂદ શરીફ)

(૨) હઝરત ઉકબહ ઈબ્ને આમિર (રદિ.)થી રિવાયત છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે,

"જો તમારાથી બને તો એ સૂરતોને કોઈ નમાઝમાં છોડી ન દેશો." (ઈબ્ને હિબ્બાન)

(૩) આ બંને મુબારક સૂરતોને અસરની નમાઝ પઢવા પછી તેર (૧૩) વખત પઢવાથી કિયામતનો ખૌફ દિલમાં પેદા કરે છે. (વઝાઈફે અશરફિય્યહ)

ઉમ્મીદ છે કે દરેક મુસલમાન ભાઈ–બહેન દરરોજ તિલાવતે કુર્આને પાકને પઢવાનો મા'મૂલ (આદત) બનાવ્યા પછી સૂરતોના આ સંગ્રહને પણ પઢશે અને પોતાની આખિરત બનાવશે (ઈન્શાઅલ્લાહ).

—ફક્ત અલ્લાહ પાક વધુ જાણનાર છે.

(૨૮) દસ સૂરતો દસ વસ્તુઓથી બચાવે છે

- ★ સૂરએ ફાતિહા (અલ્હમ્દુ શરીફ) અલ્લાહના ગઝબથી બચાવે છે.
- ★ સૂરએ યાસીન શરીફ કિયામતના દિવસે તરસ્યા રહેવાથી બચાવશે.
- ★ સૂરએ દુખાન કિયામતની ભયંકરતાથી બચાવે છે.
- ★ સૂરએ વાકિઅહ ફક્ર અને ફાકાથી બચાવે છે.

- ★ સૂરએ મુલ્ક કબરના અઝાબથી બચાવે છે.
- ★ સૂરએ કૌષર દુશ્મનોની દુશ્મનીથી બચાવે છે.
- ★ સૂરએ કાફિરૂન મૌત વખતે કુફ્થી બચાવે છે.
- ★ સૂરએ ઈખ્લાસ (કુલ હુવલ્લાહ) મુનાફકતથી બચાવે છે.
- ★ સૂરએ ફલક ઈર્ષાળુઓની ઈર્ષાથી બચાવે છે.
- ★ સૂરએ નાસ વસવસાઓથી બચાવે છે.

(રૂહુલ મઆની)

(૨૯) દસ આયતો રાતે પઢવાની ફઝીલત

ફઝીલત : હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.) બયાન કરે છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે જે માણસ કુર્આન શરીફની દસ (૧૦) આયતોની તિલાવત રાતના કરશે તો તેનું નામ ગાફિલીનમાં લખાશે નહિ.

(હાકિમ, ફઝાઈલે કુર્આન, ફઝાઈલે આ'માલ)

ખુલાસો :– મારા ભાઈઓ ! દસ (૧૦) આયતોની તિલાવતમાં ફક્ત થોડીક જ મિનિટો લાગે છે. તમામ રાતની ગફલતથી નીકળી જાય છે. આનાથી વધીને બીજી શું ફઝીલત હોઈ શકે !

(૩૦) સો આયતો રાતે પઢવાની ફઝીલત

ફઝીલત : હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.) જનાબ

રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે કે, "જે માણસ ફર્ઝ નમાઝોની સંભાળ રાખે છે ને તેમને વખત ઉપર પઢે છે તો તે માણસ ગાફિલોમાં લેખાશે નહિ. જેણે એક રાતમાં એક સો (૧૦૦) આયતોની તિલાવત કરી તે 'કાનિતીન'માં લખાશે. એટલે કે ઈબાદત કરનારાઓમાં તેનું નામ દાખલ કરવામાં આવશે."

(અબૂ ખુઝયૂમહ–હાકિમ–ફઝાઈલે આ'માલ)

ખુલાસો :– કેટલો ખૂશનસીબ છે તે માણસ, જેનું નામ ઈબાદત કરનારાઓની લિસ્ટમાં લખવામાં આવે. અલ્લાહ તઆલા આપણને બધાંને જ તેના પર સંપૂર્ણ અમલ કરવાની તૌફીક નસીબ ફરમાવે, આમીન.

● ફજરની નમાઝ પછી પઢવાની ફઝીલત :

ફઝીલત :– (૧) અમ્ર ઈબ્ને મયમૂન (રહ.)એ "શર્હે ઈહ્યા"માં નકલ કર્યું છે કે જે માણસ સવારની નમાઝ (ફજરની નમાઝ) પઢીને કુર્આન શરીફ ખોલે અને તેમાંથી એક સો (૧૦૦) આયતો જેટલું પઢે તો તે માણસ માટે તમામ અહલે દુન્યા (તમામ દુનિયાવાળાઓ) જેટલો સવાબ લખવામાં આવશે.

(ફઝાઈલે કુર્આન, ફઝાઈલે આ'માલ)

(૨) નેકીઓ જ નેકીઓ : ફજરની નમાઝ પછી કુર્આન શરીફમાં જોઈને સો (૧૦૦) આયતો પઢનારને અલ્લાહ તઆલા આકાશના તારલાઓથી માંડીને રેતીની રજકણો સુધી કુલ મખ્લૂકની સંખ્યા જેટલી નેકીઓ અર્પણ કરશે.

(આખિરતનું ભાથું, દારૂલ ઉલૂમ પ્રકાશન નં. ૫૪)

(૩૧) દુઆએ ખત્મુલ કુર્આન

اَللّٰهُمَّ اٰنِسْ وَحْشَتِىْ فِىْ قَبْرِىْ ط اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِىْ بِالْقُرْاٰنِ
الْعَظِيْمِ ط وَاجْعَلْهُ لِىْٓ اِمَامًا وَّنُوْرًا وَّهُدًى وَّرَحْمَةً ط اَللّٰهُمَّ ذَكِّرْنِىْ
مِنْهُ مَا نَسِيْتُ ط وَعَلِّمْنِىْ مِنْهُ مَا جَهِلْتُ ط وَارْزُقْنِىْ تِلَاوَتَهٗٓ
اٰنَآءَ الَّيْلِ وَاٰنَآءَ النَّهَارِ ط وَاجْعَلْهُ لِىْ حُجَّةً يَّارَبَّ الْعٰلَمِيْنَ ○

[**અર્થ** : હે અલ્લાહ ! મારી કબરમાં મારી વ્યાકુળતાને દૂર કર. હે અલ્લાહ ! આ ગૌરવશાળી કુર્આનના વસીલાથી મારા પર રહમ કર અને કુર્આનને મારા માટે માર્ગદર્શક, નૂર, હિદાયત અને રહમત બનાવ. હે અલ્લાહ ! કુર્આન માંહે જે કંઈ હું વિસરી ગયો હોઉં તે મને યાદ અપાવ અને જેનાથી હું અજાણ છું તેનાથી સુજાણ કર તેમ જ રાત્રી–દિવસના સઘળા વખતોમાં મને એની તિલાવત નસીબ કર. વળી, કિયામતના દિવસે એને મારા માટે દલીલ બનાવ. હે જગતના પાલનહાર ! મારી આ દુઆ કબૂલ ફરમાવ.]

● ● ●

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝

● ● ●

بسم الله الرحمن الرحيم

લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહુ
મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ
(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)

પ્રકરણ-૨

બેહિસાબ સવાબ અને ફઝીલતવાળા કલિમાત અને ખાસ-ખાસ ઝિક્રોની મહાન ફઝીલત

اَلَمۡ يَاۡنِ لِلَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡۤا اَنۡ تَخۡشَعَ قُلُوۡبُهُمۡ لِذِكۡرِ اللّٰهِ (الحدید ۵۷:۱۶)

અર્થ : શું ઈમાનવાળાઓ માટે એનો સમય નથી આવ્યો કે તેમનાં દિલો અલ્લાહના ઝિક્ર માટે ઝુકી (નમી) જાય.

اَلَا بِذِكۡرِ اللّٰهِ تَطۡمَئِنُّ الۡقُلُوۡبُ ؕ﴿۲۸﴾ (الرعد ۱۳:۲۸)

અર્થ : ખૂબ જાણી લો કે અલ્લાહ તઆલાના ઝિક્ર (માં એવી ખુસૂસિય્યત છે કે તેનાથી) દિલોને સુકૂન મળી જાય છે. (અલ કુર્આન)

● ● ●

سُبۡحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمۡدِهٖ، سُبۡحَانَ اللّٰهِ الۡعَظِيۡمِ ط

اَسۡتَغۡفِرُ اللّٰهَ الۡعَظِيۡمَ وَاَتُوۡبُ اِلَيۡهِ ط

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

★ બિસ્મિહી તઆલા ★

પ્રકરણ-૨

બેહિસાબ સવાબ અને ફઝીલતવાળા કલિમાત (બુનિયાદ)

(૧) કલિમ-એ-તિયબહ
[પહેલો કલિમહ પાકીનો]

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ط

લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ.

[**અર્થ :** અલ્લાહ તઆલાના સિવાય કોઈ પણ ઈબાદત કરવાને લાયક નથી અને હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અલ્લાહના રસૂલ છે.]

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ

લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ

ફઝીલતો :

(૧) હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમનો ઈરશાદ છે કે જે માણસ દરરોજ એક સો (૧૦૦) વખત "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ" પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા કિયામતના દિવસે તેને એવી હાલતમાં ઉઠાવશે કે તેનો ચહેરો રોશન, ચમકદાર અને ખૂબસૂરત હશે, જાણે ચૌદમી રાતનો ચાંદ. જે માણસ આ મુબારક કલિમહને દિવસે સો (૧૦૦) વખત પઢશે તો તે દિવસે તેનાથી અફઝલ (અને સારા) અમલવાળો તે જ માણસ હશે, જે એના કરતાં વધારે વખત આ મુબારક કલિમહને પઢયો હશે.

(ફઝાઈલે આ'માલ)

(૨) જે માણસ આ મુબારક કલિમહને દિવસે યા રાતે એક વખત પણ પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા તેના તે દિવસના ગુનાહોને માફ ફરમાવી દેશે તથા તે ગુનાહોને અલ્લાહ તઆલા નેકીઓમાં બદલી નાખશે. (ફઝાઈલે આ'માલ)

(૩) નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)નો ઈર્શાદ છે કે કલિમએ તય્યિબહ અફઝલ ઝિક્ર છે. (તિરમિઝી)

(૪) જયારે કોઈ બંદો "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ" કહે છે તો તેના માટે જન્નતનાં દરવાજા ઊઘડી જાય છે અને એ કલિમો સીધો અર્શે ઈલાહી સુધી પહોંચી જાય છે; પરંતુ શર્ત એ છે કે એ કલિમહનો પઢનાર કબીરા (મોટા) ગુનાહોથી બચતો રહે.

(તિરમિઝી શરીફ)

(૫) "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ" સઘળી ઝબાની નેકીઓમાં અફઝલ છે. (અહમદ)

(૬) "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ" વડે પોતાના ઈમાનને તાજું કરતા રહો. સાતેય આસમાન અને જમીન પણ આ કલિમહના વજનનાં મુકાબલામાં હલકાં છે. (નસાઈ)

(૭) "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ"થી વધીને બીજો કોઈ અમલ નથી અને આ કલિમહ કોઈ ગુનાહને બાકી છોડતો નથી.

(ઈબ્ને માજહ)

(૮) જેનું અંતિમ વાકય "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ" હશે તે જન્નતમાં દાખલ થશે. (અબૂ દાવૂદ શરીફ)

(૯) "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ"નો ઈક્રાર કરવું જન્નતની ચાવીઓ છે. (ફઝાઈલે આ'માલ)

(૧૦) અર્શે ઈલાહીની સામે નૂરનો એક સુતૂન (થાંભલો) છે. જ્યારે કોઈ માણસ "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ" કહે છે ત્યારે તે સુતૂન (થાંભલો) હાલવા લાગે છે. અલ્લાહ પાકનો ઈર્શાદ થાય છે કે થોભી જા. થાંભલો (સુતૂન) અર્ઝ કરે છે કે કેમ કેમ થોભું ? હાલાં કે કલિમ–એ–તય્યિબહ પઢવાવાળાની હજુ મગફિરત નથી થઈ ! અલ્લાહ પાકનો ઈર્શાદ થાય છે કે સારું, મેં એ પઢવાવાળાની મગફિરત કરી દીધી ત્યારે તે સુતૂન (થાંભલો) થોભી જાય છે. (ફઝાઈલે આ'માલ)

(૧૧) "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ" પઢવાવાળાને ન કબ્રમાં વહ્શત (બીક) હશે અને ન મેદાને મેહશરમાં બીક હશે.

(ફઝાઈલે આ'માલ)

(૧૨) જે માણસ એ હાલતમાં મરે કે "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ"ની સાચા દિલથી ગવાહી આપતો હોય તો તે માણસ જરૂરથી જન્નતમાં દાખલ થશે. બીજી હદીસમાં છે કે જરૂર એ માણસની અલ્લાહ પાક મગફિરત ફરમાવશે. (ફઝાઈલે આ'માલ)

(૧૩) મરનારાઓને "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ"ની તલકીન કરતા રહો. (મુસ્લિમ શરીફ)

(૨) કલિમએ શહાદત
[બીજો કલિમહ ગવાહીનો]

اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ
اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ط

[**અર્થ :** હું ગવાહી આપું છું કે અલ્લાહ તઆલા સિવાય કોઈ બંદગીને લાયક નથી અને હું ગવાહી આપું છું કે હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ તેના બંદા અને રસૂલ છે.]

●●●

اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ
وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ط

ફઝીલતો :

(૧) જે માણસ સારી રીતે (એટલે કે સુન્નતો અને આદાબનો ખ્યાલ રાખીને) વુઝૂ કરે પછી આ કલિમો પઢે તો તે પઢનારનાં માટે જન્નતનાં આઠે આઠ દરવાજા ખુલી જાય છે. જે દરવાજેથી દિલ ચાહે તે દરવાજાથી જન્નતમાં દાખલ થાય.

ફાયદો : જન્નતમાં દાખલ થવા માટે તો ફક્ત એક દરવાજો પણ બસ (કાફી) છે. પછી આઠે આઠ દરવાજાઓનું ખુલી જવું એ માણસના એઝાઝ–ઈકરામના તોર પર છે. (ફઝાઈલે આ'માલ)

(૨) જે માણસ અઝાન સાંભળ્યા પછી આ દુઆ પઢે :

اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ
لَهٗ وَاَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ،

رَضِيْتُ بِاللّٰهِ رَبًّا وَّبِمُحَمَّدٍ رَسُوْلًا
وَّبِالْاِسْلَامِ دِيْنًا ط

અર્થ: હું ગવાહી આપું છું કે અલ્લાહ તઆલા સિવાય કોઈ બંદગીને લાયક નથી, તે એક છે, તેનો કોઈ શરીક (ભાગીદાર) નથી, અને હું ગવાહી આપું છું કે હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ તેના બંદા અને રસૂલ છે. હું અલ્લાહના પરવરદિગાર હોવાથી રાજી છું અને મેં મુહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ને રસૂલ તરીકે પસંદ કર્યા અને હું ઈસ્લામના દીન (ધર્મ) હોવાથી ખુશ છું.

—તો એ માણસનાં ગુનાહો માફ કરવામાં આવે છે.

(મુસ્લિમ, તિરમિઝી શરીફ)

● બજારમાં કલિમ-એ-શહાદતની ફઝીલત :

હઝરત અલી (રદિ.)થી રિવાયત છે, હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : બજારમાં જતી વખતે અને બજારમાં દાખલ થતી વખતે આ દુઆ પઢયા કરો :

بِسْمِ اللّٰهِ وَبِاللّٰهِ اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ ط

ફઝીલત : (જયારે બંદો આ દુઆ પઢી લે છે તો) અલ્લાહ તઆલા ફરમાવે છે કે મારા આ બંદાએ મને એવા સમયે અને એવા સ્થળે યાદ કર્યો છે કે જેમાં બીજા લોકો ગાફિલ છે, (જેથી હે ફરિશ્તાઓ !) હું તમને ગવાહ બનાવું છું કે મેં આ માણસને બખ્શી દીધો છે. (નુઝૂહહ : ૧/૧૧૯, સંદર્ભ : તરગીબુલ મુસ્લિમીન : ૨૧૪)

(૩) કલિમએ તમજીદ
[ત્રીજો કલિમહ બુઝુર્ગીનો]

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ ط

સુબ્હાનલ્લાહિ વલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વલા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહુ વલ્લાહુ અકબર, વલા હવ્લ વલા કુવ્વ-ત ઈલ્લા બિલ્લાહિલ અલિય્યિલ અઝીમ.

[**અર્થ** : અલ્લાહ તઆલાની ઝાત પાક છે અને સઘળા વખાણ અલ્લાહ તઆલાને માટે જ છે અને અલ્લાહ તઆલાના સિવાય કોઈ ઈબાદત (બંદગી)ને લાયક નથી અને અલ્લાહ તઆલા ઘણો મોટો છે. નથી કોઈને કશી કુદરત અને નથી કોઈને કશી તાકાત; પરંતુ અલ્લાહ તઆલાને જ અને તે જ ઉચ્ચ અને મહાન છે.]

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ط

સુબ્હાનલ્લાહિ વલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વલા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહુ વલ્લાહુ અકબર

[**અર્થ** : અલ્લાહ તઆલાની ઝાત પાક છે અને સઘળાં વખાણ અલ્લાહ તઆલા માટે જ છે અને અલ્લાહ તઆલા સિવાય કોઈ ઈબાદતને લાયક નથી અને અલ્લાહ તઆલા ઘણો મોટો છે.]

ઉપરોક્ત તસ્બીહની ફઝીલત વિવિધ હદીસોમાં નીચે પ્રમાણે આવેલી છે :

(૧) આ ચાર કલિમાત (બોલ) અલ્લાહ તઆલાને સૌથી વધુ પ્યારા છે.

(૨) આ ચારેય કલિમાતને જે માણસ પઢતો રહેશે, તેના માટે આ કલિમાતના પ્રત્યેક અક્ષરના બદલામાં દસ નેકીઓ લખાય જશે.

(૩) હુઝૂર રસૂલે પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું; આ ચાર કલિમાતનું પઢવું, દરેક તે વસ્તુથી મને વધુ પસંદ છે, જેના પર સૂરજ ઊગે છે. (એટલે કે, દુનિયા અને દુનિયામાંની બધી જ વસ્તુઓથી મહબૂબ છે.)

(૪) કુર્આન મજીદ પછી આ સૌથી અફઝલ કલામ છે અને હકીકતમાં તો આ કુર્આનના જ કલિમાત છે.

(૫) જન્નતની માટી ઘણી જ ઉમદા છે અને પાણી ઘણું જ મીઠું. જન્નત એક ખાલી મેદાન છે અને એના છોડવા આ ચાર કલિમાત જ હોય છે. (જે માણસ જેટલા વધુ પ્રમાણમાં એને પઢતો રહે છે, એટલા જ પ્રમાણમાં એની જન્નત હરિયાળી અને લીલીછમ રહે છે.)

(૬) એના પ્રત્યેક કલિમહના બદલામાં તમારા માટે એક છોડ રોપી દેવામાં આવે છે.

(૭) જહન્નમથી બચવા માટે ઢાલ સંભાળી લો, એટલે કે આ ચારેય કલિમાતને પઢતા રહો, કારણ કે આ કલિમાત (પોતાના પઢનારની) ડાબી અને જમણી બાજુથી, આગળ અને પાછળથી (દરેક બાજુએથી બચાવવા માટે) આવશે અને આ જ બાકી રહેનાર નેકીઓ છે.

(૮) દરેક તસ્બીહ (સુબ્હાનલ્લાહ) સદકો (સવાબકારક) છે. દરેક તહમીદ (અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ) સદકો છે, દરેક તહલીલ (લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ) સદકો છે અને દરેક તકબીર (અલ્લાહુ અકબર) સદકો છે.

(૯) બેશક, અલ્લાહ તઆલાએ પોતાના કલામ (કુર્આન)માંથી આ ચાર કલિમા પસંદ ફરમાવ્યા છે.

(૧૦) એક વખતે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : શું તમારામાંથી દરેક માણસ દરરોજ ઉહુદ પહાડ બરાબર અમલ કરવાથી લાચાર અને મજબૂર છે ? સહાબએ કિરામ (રદિ.)એ અરજ ગુઝારી; યા રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! એટલો અમલ તો વળી કોણ કરી શકે છે ? આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમે ફરમાવ્યું; **''સુબ્હાનલ્લાહ''** ઉહુદથી ઘણો મોટો છે. **''લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ''** પણ ઉહુદથી ઘણો મોટો છે. **''અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ''** ઉહુદથી ઘણો મોટો છે. એ જ પ્રમાણે **''અલ્લાહુ અકબર''** પણ ઉહુદથી ઘણો મોટો છે.

(૧૧) સો (૧૦૦) વાર **''સુબ્હાનલ્લાહ''** પઢવું હઝરત ઈસ્માઈલ (અલૈ.)ની અવલાદમાંથી સો ગુલામ આઝાદ કરવા બરાબર છે. સો (૧૦૦) વખત **''અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ''** પઢવું સો જીન (પલાણ) કસેલા અને લગામ પહેરાવેલા ઘોડાઓ બરાબર છે, જેમના પર જિહાદ માટે (ગાઝીઓને) સવાર કરવામાં આવે. સો (૧૦૦) વાર **''અલ્લાહુ અકબર''** પઢવું ખુદાને ત્યાં એવા સો મકબૂલ ઊંટોના (સવાબ) બરાબર છે, જેમને મક્કામાં ઝબહ કરવામાં આવે અને **''લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ''** તો જમીન અને આસમાન વચ્ચેની ફિઝા (અવકાશ)ને ભરી આપે છે.

(ફઝાઈલે આ'માલ)

(૧૨) હઝરત અનસ બિન માલિક (રદિ.) બયાન કરે છે કે

જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, ૧૦૦ વખત "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ", ૧૦૦ વખત "સુબ્હાનલ્લાહ" અને ૧૦૦ વખત "અલ્લાહુ અકબર" જે માણસ પઢશે તેને દસ (૧૦) ગુલામ આઝાદ કરવાનો અને સાત (૭) ઊંટ કુર્બાની કરવાનો સવાબ મળશે. (ઈબ્ને અબિદ્દુન્યા)

(૧૩) હઝરત અબુ દરદાઅ્ (રદિ.) બયાન કરે છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું :

"સુબ્હાનલ્લાહિ વલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વલા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહુ વલ્લાહુ અકબર વલા હવ્લ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ" પઢયા કરો. એ શબ્દો "બાકીયાતુસ્સાલિહાત"માંથી છે. જેમ ઝાડોના સૂકાં પાંદડાં ખરી પડે છે તેમ તેના પઢનારનાં ગુનાહો માફ થઈ જાય છે. એ શબ્દો જન્નતના ખઝાનાઓમાંથી છે. (ઈબ્ને માજહ)

(૧૪) અપાર અને અમાપ સવાબ :

રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે જે માણસ સવાર–સાંજ સો (૧૦૦) વખત "સુબ્હાનલ્લાહ" પઢશે તો તે એવો છે કે (જાણે) તેણે સો (૧૦૦) હજ પઢી.

અને જે માણસ સવાર–સાંજ સો (૧૦૦) વાર "સુબ્હાનલ્લાહ" પઢશે, તો તે એવો છે કે (જાણે) તેણે સો (૧૦૦) ઘોડાઓ પર અલ્લાહના માર્ગમાં મુજાહિદોને સવાર કર્યા (અર્થાત્ એણે જિહાદ માટે સો ઘોડા અર્પણ કર્યા) અથવા ફરમાવ્યું કે એણે સો વખત જિહાદ કર્યો.

(મિશ્કાત, તિરમિઝી, કન્ઝુલ ઉમ્માલ : ૨/૧૪૦–૧૪૧, હિસ્ન : ૧૬)

(૧૫) બજારમાં તસ્બીહની ફઝીલત :

નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : બજાર ભૂલ અને ગફલતની જગ્યા છે. બસ, જે માણસ બજારમાં

એક વખત તસ્બીહ سُبْحَانَ اللّٰهِ (સુબ્હાનલ્લાહ) પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા એના બદલામાં એ માણસ માટે દસ લાખ નેકીઓ લખી આપશે.

(નુઝ્હહ : ૧/૧૧૯, સંદર્ભ : તરગીબુલ મુસ્લિમીન : ૨૧૫)

જરા વિચારો, મારા ભાઈઓ ! આ તસ્બીહ બજારમાં એક વખત પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા તેના બદલામાં દસ લાખ (૧૦,૦૦,૦૦૦) નેકીઓ લખી આપશે.

એક વખત "સુબ્હાનલ્લાહ" જે માણસ બજારમાં પઢશે તો ઈન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહ તઆલા દસ લાખ ઝાડો તેના હિસ્સાની જન્નતમાં રોપી દેશે. કેમ કે એક વખત "સુબ્હાનલ્લાહ" પઢવાથી અલ્લાહ તઆલા એક ઝાડ તે માણસની જન્નતમાં રોપી દે છે (હદીસ). પરંતુ બજાર એ ગફલતની જગ્યા છે માટે ત્યાં પઢવાનો અજર અને સવાબ પણ ઘણો જ મોટો છે અને એના પઢવા પર બીજો જે સવાબ આપશે તે તો અલગ.

હવે જે માણસ રમઝાનુલ મુબારકમાં આ તસ્બીહ એક વખત બજારમાં પઢશે તો ઈન્શાઅલ્લાહ તે માણસનો સવાબ સિત્તેર (૭૦) ગણો વધી જશે, કારણ કે રમઝાનમાં એક નેકીનો સવાબ સિત્તેર ગણો મળે છે (હદીસ). તો આ હિસાબ પ્રમાણે તે માણસની જન્નતમાં ઈન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહની ઝાતથી ઉમ્મીદ અને આશા છે કે એક વખત "સુબ્હાનલ્લાહ" રમઝાનુલ મુબારકમાં બજારમાં પઢવાથી (૧૦,૦૦,૦૦૦ x ૭૦ = ૭,૦૦,૦૦,૦૦૦) સાત કરોડ ઝાડો અલ્લાહ તઆલા તે માણસની જન્નતમાં રોપી દેશે. અલ્લાહ તઆલા અમલની તૌફીક આપે, આમીન. પઢવામાં બહુ જ નાનો અમલ છે, પરંતુ અજર અને સવાબની દષ્ટિએ ઘણો જ મોટો અમલ છે. મારા ભાઈઓ ! આ એક (૧)ના સિત્તેર (૭૦) ફક્ત આ અમલ પૂરતો એ સવાબ નથી, પરંતુ રમઝાનમાં

દરેક અમલનો સવાબ (દા. ત. ૧ નમાઝ = ૭૦ નમાઝોનો સવાબ) સિત્તેર ગણો વધી જાય છે. આ હિસાબ રમઝાનમાં દરેક અમલને લાગુ પડશે, ઈન્શાઅલ્લાહ.

(૪) "લા હવ્લ વલા કુવ્વત"ની ફઝીલતો

لَاحَوْلَ وَلَاقُوَّةَ اِلَّابِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ ط

લા હવ્લ વલા કુવ્વ-ત ઈલ્લા બિલ્લાહિલ અલિય્યિલ અઝીમ.

[**અર્થ :** નથી કોઈને કશી કુદરત અને નથી કોઈને કશી તાકાત, પરંતુ અલ્લાહ તઆલાને જ અને તે જ ઉચ્ચ અને મહાન છે.]

મહાન ફઝીલતો :

(૧) હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને કૈસ (રદિ.) ફરમાવે છે કે અમે નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) સાથે એક સફરમાં હતા. આપે મને સંબોધીને ફરમાવ્યું કે હે અબ્દુલ્લાહ ! શું હું તમને જન્નતનાં ખઝાનાઓમાંથી એક ખઝાનો ન બતાવું ? મેં અરજ કરી : જરૂર બતાવો તો આપે ફરમાવ્યં;

لَاحَوْلَ وَلَاقُوَّةَ اِلَّابِاللّٰهِ ط

[**અર્થ :** નથી કોઈને કશી કુદરત અને નથી કોઈને કશી તાકાત; પરંતુ અલ્લાહ તઆલાને જ.] (બુખારી, મુસ્લિમ શરીફ)

(૨) હઝરત કૈસ ઈબ્ને સઅદ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલે ખુદા (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈર્શાદ ફરમાવ્યો કે શું તમને જન્નતના દરવાજાઓમાંથી એક દરવાજો બતાવું ? મેં અરજ કરી, જરૂર બતાવો. આપે ફરમાવ્યું કે આપ ઉપરનો કલિમો

પઢતા રહો.

(૩) હઝરત હાઝિમ ઈબ્ને હરમલા અસ્લમી (રદિ.) ફરમાવે છે કે હું નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) પાસેથી પસાર થયો. આપે ફરમાવ્યું, હે હાઝિમ ! "લા હવ્લ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ" વિપુલ પ્રમાણમાં પઢતા રહો, કારણ કે આ કલિમા જન્નતનાં ખઝાનાઓમાંથી છે. (તિરમિઝી)

(૪) હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.) ફરમાવે છે કે મને રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, "લા હવ્લ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ" વિપુલ (ઘણા) પ્રમાણમાં પઢતા રહો, કારણ કે આ જન્નતના ખઝાનાઓમાંથી છે.

(તિરમિઝી, મિશ્કાત : ૫/૧૨૦)

આ કલિમહનાં ચાર ફાયદા :

ફાયદો -૧ : આ કલિમહ : લા હવ્લ વલા કુવ્વત... અર્શની નીચેના જન્નતનો ખઝાનો છે અને જન્નતની છત અર્શે ઈલાહી છે. એને પઢવાથી નેક આ'માલ કરવાની અને ગુનાહોથી બચવાની તવફીક થાય છે. આ અર્થમાં એ જન્નતનો ખઝાનો છે.

ફાયદો-૨ : આ કલિમહ ૯૯ (નવ્વાણું) બીમારીઓની દવા છે. જે પૈકી સૌથી અદના અને નાની બીમારી ગમ (ફિકર) છે, જેનાથી માનવ શરીર ગળી જાય–ઓગળી જાય. અરબીમાં એને 'હમ' કહે છે.

હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે, "લા હવ્લ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ" (દુનિયા અને આખિરત)ની ૯૯ (નવ્વાણું) બીમારીઓની દવા છે, જેમાંથી સૌથી અદના બીમારી ગમ (ફિકર) છે. ચાહે તો ગમ (ફિકર) દુનિયાનો હોય અથવા આખિરતનો હોય.) (મિશ્કાત ૫/૧૨૧)

ફાયદો-૩ : જ્યારે બંદો આ કલિમહ પઢે છે તો અલ્લાહ તઆલા અર્શ પર ફરિશ્તાઓને ફરમાવે છે કે મારો બંદો ફરમાંબરદાર (આજ્ઞાધિન) બની ગયો અને તેણે સરકશી યા નાફરમાની છોડી દીધી.

હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, શું હું તમને એવો ખઝાનો ન બતાવું જે અર્શની નીચે જન્નતનો ખઝાનો છે. તે "લા હવ્લ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ" છે. જ્યારે બંદો તેને પઢે છે તો અલ્લાહ તઆલા ફરિશ્તાઓને ફરમાવે છે કે "અસ્લ-મ અબ્દી વસ્તસ્લ-મ" અર્થાત્, મારો બંદો સંપૂર્ણ તાબેદાર બની ગયો અને તેણે સરકશી (અવજ્ઞા) છોડી દીધી તથા મારા બંદાએ દુનિયા અને આખિરતના તમામ રંજગમને મને સોંપી દીધા.

(મિશ્કાત-મિરકાત ફૈસલ પેજ નં. ૨૩૦)

આ નેઅમત શું ઓછી છે કે બંદો જમીન પર આ કલિમહ પઢે અને અલ્લાહ તઆલા અર્શ પર ફરિશ્તાઓના સમૂહમાં એનો ઉલ્લેખ ફરમાવે છે. અલ્લામહ તયબી (રહ.) ફરમાવે છે કે હદીસમાં આવેલા શબ્દો ઈસ્લામ અને ઈસ્તિસ્લામનો ભાવાર્થ આ છે કે મારા બંદાએ કાયનાતની તમામ બાબતો મને સુપ્રત કરી દીધી અને ઈખ્લાસ સાથે પોતાના નફસને પણ મારા તાબે કરી દીધો.

ફાયદો-૪ : આ કલિમહ હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.)નો પયગામ અને વસિય્યત છે, જે આપે હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ને મેઅરાજની રાતે ઈર્શાદ ફરમાવ્યો હતો.

મેઅરાજની રાતે નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) પાસેથી પસાર થયા તો આપે ફરમાવ્યું કે મુહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ! આપ પોતાની ઉમ્મતને હુકમ ફરમાવી દો કે "લા હવ્લ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ" વડે જન્નતના બાગોને વધારી લે. (મિરકાત ૫/૧૧૧)

આ કલિમહને પઢવાથી વસિય્યતે ઈબ્રાહીમી પર અમલ કરવાની સઆદત પણ નસીબ થશે અને એની બરકતથી જન્નતનાં બાગોમાં પણ વધારો થશે.

આ કલિમહને જન્નતનો ખઝાનો કહેવાનાં કારણો :

(૧) આ કલિમહ ખઝાનાની માફક લોકોની નજરથી અદશ્ય અને મહફૂઝ હતો અને હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) દ્વારા આપવામાં આવ્યો.

(૨) અથવા આ કારણે કે આ કલિમહ જન્નતનાં ભંડારોમાંથી છે.

(૩) અથવા આ કારણે કે જન્નતની ઉમદા–ઉમદા નેઅમતોને હાસિલ કરાવનાર છે.

(૪) અલ્લામહ નવવી (રહ.) ફરમાવે છે કે એ કારણે આ જન્નતનો ખઝાનો છે કે આ કલિમહ પઢનારના માટે જન્નતમાં ઉમદા સવાબનો ખઝાનો જમા કરે છે. (શર્હે મિશ્કાત)

સઘળા ગુનાહોથી માફી :

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈર્શાદ ફરમાવ્યો કે પૃથ્વી (જમીન) પર ચાલનારો કોઈ પણ માણસ જ્યારે આ નીચેના કલિમહ પઢે છે તો તેના તમામ સગીરહ (નાના) ગુનાહો માફ થઈ જાય છે. ચાહે તે સમંદરના કાંપ બરાબર કેમ ન હોય :

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ
وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ ط

[**અર્થ** : અલ્લાહ તઆલાના સિવાય કોઈ બંદગીને લાયક નથી અને અલ્લાહ ઘણો મોટો છે અને નથી કોઈને કશી કુદરત અને નથી કોઈને કશી તાકાત; પરંતુ અલ્લાહ તઆલાને જ.] (તિરમિઝી શરીફ–નસાઈ)

● દસ (૧૦) વખત પઢવાથી ગુનાહોથી પાક-સાફ થઈ જશે

હઝરત અનસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે હઝરત રસૂલે કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે જે માણસ નીચેની દુઆને દસ (૧૦) વખત પઢશે તો તે માણસ ગુનાહોથી એવો પાક-સાફ થઈ ગયો કે જાણે આજે જ પોતાની માંના પેટથી પેદા થયો ને તે દુનિયાની સિત્તેર (૭૦) બલાઓથી બચેલો રહેશે, જેમાં રક્તપિત્ત, કોઢની બીમારીઓ તથા જિન્નાતની અસરનો સમાવેશ થાય છે. હુઝૂર (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ સિત્તેર (૭૦)માંથી ફક્ત ત્રણનાં જ નામો જાહેર કર્યા. બાકી ૬૭ ભયંકરમાં ભયંકર રોગો છે, જેથી નીચેની દુઆ પઢનારને અલ્લાહ તઆલા બચાવશે, ઈન્શાઅલ્લાહ. તે દુઆ આ રહી :

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

لَاحَوْلَ وَلَاقُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ ط

(વઝાઈફે અશરફિય્યહ, પેજ-૧૦૫)

(૫) કલિમએ તવહીદ
[ચોથો કલિમહ તવહીદનો]

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ

لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِىْ وَيُمِيْتُ

بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ط

લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહુ વહ્દહૂ લા શરી–ક લહૂ, લહુલ્ મુલ્કુ વ લહુલ હમ્દુ યુહ્યી વ યુમીતુ બિયદિહિલ્ ખય્રુ વ હુ–વ અલા કુલ્લિ શય્ઈન્ કદીર.

[**અર્થ** : અલ્લાહ તઆલા સિવાય કોઈ બંદગીને લાયક નથી, તે એક છે; તેનો કોઈ શરીક (ભાગીદાર) નથી, તેની જ બાદશાહી છે અને તમામ પ્રકારની તારીફ તેના જ માટે છે, તે જ જિવાડે છે અને તે જ મારે છે (અને) તેના જ કબજામાં દરેક પ્રકારની ભલાઈ છે અને તે દરકે ચીજ કરવા શક્તિમાન છે.]

ફઝીલતો : (૧) જે માણસ ઉપરના કલિમહને દસ વાર પઢશે તો એને એવો સવાબ મળે છે કે જેમ એણે હઝરત ઈસ્માઈલ (અલૈ.)ની અવલાદમાંના દસ (૧૦) ગુલામો આઝાદ કર્યા.

(બુખારી શરીફ)

સય્યિદના ઈસ્માઈલ (અલૈ.)ની અવલાદમાંથી કોઈને ગુલામ બનાવી લેવામાં આવ્યો હોય તો એ સાફ વાત છે કે એવા ખાનદાની ગુલામને આઝાદ કરવાનો સવાબ પણ સૌથી વધુ હશે.

(૨) જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ના સહાબામાંથી બે સહાબી રિવાયત કરે છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, "જ્યારે કોઈ બંદો એ કલિમહને સાચા દિલે અને શુદ્ધ ભાવે પઢે છે તો અલ્લાહ તઆલાની કુદરતની નજર આકાશોને ચીરતી એની તરફ પહોંચે છે અને ખુદાવંદે કરીમ રહમતની સાથે, રહમતની નજરે એ બંદા તરફ જુએ છે તો એના પર એ હક થઈ જાય છે કે એ બંદો જે કંઈ માંગે તે એને આપી દેવામાં આવે. (નસાઈ)

(૩) હઝરત અમ્ર બિન શોએબ (રદિ.)ની રિવાયતમાં છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : સરસ દુઆ તે છે જે અરફાના દિવસે હજના મેદાનમાં

માંગવામાં આવે અને બેહતરીન કલિમહ આ છે, એ કલિમહ માત્ર મેં જ શીખવ્યો છે એમ નથી, બલકે મારા પહેલાનાં પયગમ્બરો પણ એ કલિમહની તાલીમ આપતા રહેતા હતા. (તિરમિઝી શરીફ)

એટલે કે "લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહુ વહ્‌દહુ લા શરીક લહુ...." છેવટ સુધી.

(૪) ત્રણ (૩) વખત પઢવાથી દરેક રકાતના ઉપર ઐંસી (૮૦) વર્ષોની ઈબાદતનો સવાબ :

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ
لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِيْ وَيُمِيْتُ
بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ط

મહાન ફઝીલત : જે માણસ ફર્ઝ નમાઝ પછી ચોથો કલિમો ત્રણ વાર પઢશે તો એને પ્રત્યેક રકા'ત પર ઐંસી (૮૦) વર્ષની ઈબાદતનો સવાબ મળશે અને જે એને પથારી પર પઢશે તો એ એના તમામ ગુનાહોનો કફ્ફારો (પ્રાયશ્ચિત્ત) થઈ જશે અને સવારે ઊઠીને પઢશે તો સિત્તેર (૭૦) વર્ષની ઈબાદતનો સવાબ મળશે.

(આખિરતનું ભાથું, પ્રકાશન નં. ૫૪, પેજ–૧૮, દારુલ ઉલૂમ ભરૂચ–કંથારીઆ)

નોંધ : સહીહ ઈબ્ને ખુઝય્‌મહ ૧/૩૬૫ ઉપર ત્રણ વખત પઢવાનો ઉલ્લેખ છે, પરંતુ મજકૂર ફઝીલત નથી.

જરા વિચારો, મારા ભાઈઓ ! આખા દિવસની પાંચ (૫) ફરજ નમાઝોની કુલ સત્તર (૧૭) રકા'તો થાય. સત્તર (૧૭) રકા'તોને ઐંસી (૮૦) વર્ષથી ગુણાકાર કરે તો તેર સો સાઈઠ (૧,૩૬૦) વરસો થાય. તો ઈન્શાઅલ્લાહ જે માણસ પાંચેય નમાઝો પછી આ કલિમાને પઢવાનો મા'મૂલ બનાવી લેશે તો

ઈન્શાઅલ્લાહ તેને ૧,૩૬૦ વરસોની ઈબાદતોનો સવાબ મળશે.

રમઝાનુલ મુબારકમાં એક ફર્ઝ અદા કરવાનો સવાબ બીજા મહિનાઓમાં સિત્તેર (૭૦) ફર્ઝ અદા કરવા બરાબર છે અને એક નેકીના બદલામાં રમઝાનમાં સિત્તેર (૭૦) નેકીઓ મળે છે (હદીસ). તો ઈન્શાઅલ્લાહ જે કોઈ માણસ આ કલિમાને રમઝાનુલ મુબારકના દિવસોમાં પાંચેય ફર્ઝ નમાઝો પછી પઢશે તો ઈન્શાઅલ્લાહ તેને ૧,૩૬૦ વર્ષો x ૭૦ = ૯૫,૨૦૦ વર્ષોની ઈબાદતો જેટલો સવાબ મળશે, ઈન્શાઅલ્લાહ.

અલ્લાહ તઆલા આપણે બધાંને તેના ઉપર અમલ કરવાની તૌફીક અતા ફરમાવે, બહુ મોટો અમલ છે અજર અને સવાબની દષ્ટિએ. મારા ભાઈઓ ! ઉપર જે સવાબ બતાવ્યો છે તે તો ઈન્શાઅલ્લાહ ઓછામાં ઓછો મળશે જ. પછી જેવો જેનો ખુલૂસ અને ઈખ્લાસ, તે પ્રમાણે સવાબ મળશે, ઈન્શાઅલ્લાહ.

(૫) અપાર બખશિશ :

હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે અલ્લાહના રસૂલ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ફરમાવે છે : "જે શખ્સ સૂતી વખતે આ (નીચે દર્શાવેલી) દુઆ પઢે, તો તેના સઘળા ગુનાહ માફ કરી દેવામાં આવે છે. ભલે, તે ગુનાહ દરિયાનાં ફીણ જેટલા (વધુ) હોય !"

لَآ اِلٰـهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ط لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ ط سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ط

(નસાઈ–ઈબ્ને હિબ્બાન)

(૬) ભારેખમ કલિમાત :

હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : શું હું તમને તે (કલિમાત) ન શિખવાડું, જે (કલિમાત) હઝરત નૂહ (અલૈ.)એ પોતાના પુત્રને શીખવ્યા હતા. (એમણે પોતાના પુત્રને સંબોધીને ફરમાવ્યું કે) હું તને આ (કલિમાત) પઢવાનો હુકમ કરું છું :

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ط

(બુખારી–મુસ્લિમ)

–કારણ કે બેશક, જો તમામ આસમાન ત્રાજવાના એક છાબડામાં મૂકવામાં આવે (અને બીજા છાબડામાં આ કલિમાતને મૂકવામાં આવે) તો આ કલિમાતવાળું છાબડું ઝુકી–નમી જાય અને જો (સઘળા આકાશ) એક બંધ કુંડાળું બની જાય તો આ (કલિમાત) એને તોડી–ફોડી નાખે.

(૭) જહન્નમની આગથી છૂટકારો :

જે માણસ બીમારીની હાલતમાં નીચે ટાંકેલી દુઆ પઢશે અને વફાત પામશે તો એને દોઝખની આગ લાગશે નહિ.

''નસાઈ''માં આટલો વધારો છે કે, આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ પોતાની આંગળીઓ પર પાંચ વખત ગણીને ફરમાવ્યું કે, જેણે આ પાંચ કલિમાતને દિવસે યા રાતે યા મહિનામાં પઢયા, પછી તે દિવસે યા રાતે યા મહિનામાં તેની વફાત થઈ તો એના ગુનાહ માફ કરી દેવાશે.

لَآاِلٰـهَ اِلَّا اللّٰهُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ، لَآاِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
وَحْدَهٗ لَاشَرِيْكَ لَهٗ، لَآاِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ لَهُ
الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لَآاِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَاحَوْلَ
وَلَاقُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ ط

(તિરમિઝી, નસાઈ, ઈબ્ને માજહ)

(૮) બજારમાં પઢવાનો મહાન અજર અને સવાબ :

(૧) હઝરત ઉમર ઈબ્ને ખત્તાબ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : જે માણસ બજારમાં દાખલ થતી વખતે આ (નીચે દર્શાવેલી) દુઆ પઢી લેશે તો અલ્લાહ તઆલા એના હિસાબ (નામ–એ–આ'માલ) માં દસ લાખ નેકીઓ લખી આપશે, એની દસ લાખ ખતાઓ યા ગુનાહોને માફ ફરમાવી દેશે અને એના દસ લાખ દરજાત બુલંદ ફરમાવશે. (તિરમિઝી શરીફ)

لَآاِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَاشَرِيْكَ لَهٗ
لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِيْ وَيُمِيْتُ
وَهُوَ حَيٌّ لَّا يَمُوْتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ
وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ط

(૨) એક હદીસ અનુસાર ઉપરોક્ત દુઆ પઢનાર માટે (ઉક્ત ફઝાઈલ ઉપરાંત) જન્નતમાં એક મહેલ પણ બનાવી દેવાશે.

(મુસ્તદરકે હાકિમ, નવવી કૃત "અલ અઝકાર" પૃ. ૨૪૨, હદીસ નં. ૮૫૫)

સાર : ઈમામ બગવી (રહ.) ફરમાવે છે કે મામૂલી ઝિક્ર કરવા પર આવો મહાન સવાબ મળવાની હિકમત એ જ છે કે ઝિક્ર કરનારે ગાફિલ લોકોના પ્રચંડ સમૂહમાં અલ્લાહ તઆલાને યાદ રાખ્યો. બજાર એક ગફલતની જગ્યા છે, તેથી ત્યાં અલ્લાહ તઆલાને યાદ કરવું વધુ અજર અને સવાબનું કામ છે.

(૩) હઝરત અબૂ કલાબહ (રદિ.) ફરમાવે છે કે બે માણસ એક વખતે બજારમાં મળ્યા. એ બન્નેએ એક બીજાને કહ્યું, બજાર ગફલતની જગ્યા છે. અહિંયા સર્વે લોકો અલ્લાહની યાદથી ગાફિલ છે. આવ, અહિંયા આપણે અલ્લાહની યાદ કરીએ. બન્ને જણાએ બજારમાં અલ્લાહનો ઝિક્ર કર્યો. ભોગજોગે તેમાંનો એક મરણ પામ્યો તો બીજાએ તેને ખ્વાબમાં જોયો. મરનારે એને કહ્યું, તને કંઈ ખબર છે ? જે દિવસે મેં અને તેં બજારમાં અલ્લાહને યાદ કર્યો હતો, તે જ દિવસે ત્રીજા પહોરે અલ્લાહ તઆલાએ મને બખ્શી દીધો, એટલે કે મરતાં જ બખ્શી દેવામાં આવ્યો.

(ઈબ્ને અબીદુન્યા)

જરા વિચારો, મારા ભાઈઓ ! ઉપરનો કલિમો બજારમાં રમઝાન વગરના દિવસોમાં એક વખત પઢે તો દસ લાખ નેકીઓ મળે છે. દસ લાખ ગુનાહો માફ થઈ જાય છે અને દસ લાખ દરજ્જાઓ બુલંદ થાય છે અને એક મહેલ, પરંતુ જે માણસ આ જ અમલને રમઝાનના દિવસોમાં કરશે તો સવાબ અને અજરનો હિસાબ–કિતાબ બદલાઈ જશે. કેમ કે રમઝાનમાં દરેક નેકીનો બદલો સિત્તેર ગણો મળે છે (હદીસ). એ હિસાબે આ જ કલિમો રમઝાનમાં એક વખત પઢવાનો સવાબ દસ લાખ

૧૦,૦૦,૦૦૦ × ૭૦ = ૭,૦૦,૦૦,૦૦૦ (૭ કરોડ) નેકીઓ અને
૧ × ૭૦ = ૭૦ (સિત્તેર) મહેલો
તો ઈન્શાઅલ્લાહ એક વખત પઢવાથી તે માણસને
૭,૦૦,૦૦,૦૦૦ (૭ કરોડ) નેકીઓ મળશે.
૭,૦૦,૦૦,૦૦૦ (૭ કરોડ) ગુનાહો માફ થશે.
૭,૦૦,૦૦,૦૦૦ (૭ કરોડ) દરજ્જાઓ બુલંદ થશે અને
૭૦ મહેલો જન્નતમાં મળશે, ઈન્શાઅલ્લાહ.

અલ્લાહ તઆલા ખૂબ ખૂબ અમલ કરવાનો શોખ અને ઝૌક નસીબ ફરમાવે, આમીન.

મારા ભાઈઓ ! આ સવાબ તો ઓછામાં ઓછો આટલો તો મળશે જ, ઈન્શાઅલ્લાહ. પછી જેવી નિય્યત ! ખુલૂસ અને ઈખ્લાસ હશે તો પછી તે પ્રમાણે સવાબ મળશે, ઈન્શાઅલ્લાહ.

(૬) કલિમએ રદ્દિ કુફ્ર
[પાંચમો કલિમહ કુફ્રને રદ કરવાનો]

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِکَ مِنْ اَنْ اُشْرِکَ بِکَ
شَیْئًا وَّاَنَا اَعْلَمُ بِهٖ وَاَسْتَغْفِرُکَ لِمَالَا
اَعْلَمُ بِهٖ تُبْتُ عَنْهُ وَ تَبَرَّأْتُ مِنَ الْکُفْرِ
وَالشِّرْکِ وَالْمَعَاصِیْ کُلِّهَا اَسْلَمْتُ وَاٰمَنْتُ
وَاَقُوْلُ لَآاِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ط

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુ બિ-ક મિન અન ઉશ્રિ-ક બિ-ક શયઅંવ્ વ અ-ન અઅ્લમુ બિહી વ અસ્તગ્ફિરુ-ક લિમા લા અઅ્લમુ બિહી તુબ્તુ અન્હૂ વ તબર્રઅ્તુ મિનલ કુફ્રિ વશ્શિર્કિ વલ મઆસી કુલ્લિહા. અસ્લમ્તુ વ આમન્તુ વ અકૂલુ લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ.

[**અર્થ** : હે અલ્લાહ ! હું તારી પનાહ માગું છું જાણીબૂઝીને કોઈ ચીજને તારી સાથે શરીક બનાવવાથી અને અજાણપણે (શિર્ક યા કોઈ ગુનાહ) થઈ જાય તો તેનાથી હું તારી માફી માગું છું (અને) એનાથી તવબા કરું છું અને હું બેઝાર થાઉં છું કુફ્ર, શિર્ક અને બધાં જ ગુનાહોથી. હું તારો તાબેદાર બની ગયો અને હું ઈમાન લઈ આવ્યો અને હું સાચા દિલે ઈકરાર કરું છું કે અલ્લાહ તઆલાના સિવાય કોઈ બંદગીને લાયક નથી અને હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અલ્લાહ તઆલાના રસૂલ છે.]

શિર્ક ઘણું જ ગુપ્ત હોય છે, કારણ કે તે અંધારી રાતમાં કાળા પથ્થર પર કાળી કીડીની રફતારથી પણ વધુ બારીક છે. અર્થાત્ જેવી રીતે અંધારી રાતમાં કાળા પથ્થર પર કાળી કીડી ચાલતી હોય તે દેખાતી નથી એનાથી પણ વધુ ગુપ્ત રીતે શિર્ક દિલમાં દાખલ થઈ જાય છે અને એનાથી ઘણા ઓછા લોકો બચી શકે છે. શક્તિશાળી એટલે કે ઉમ્મતના ખાસ લોકો પણ બચી શકતા નથી તો કમઝોર ઈમાન ધરાવનારા લોકોના તો શું હાલ હશે ? (મિરકાત ૧૦/૭૦)

ફઝીલત : મજકૂર કલિમહને મા'મૂલ બનાવનારાઓ માટે શિર્કથી નજાતની ઝમાનત છે અને ઈખ્લાસની દૌલતથી માલામાલ થવાની બશારત છે.

(૭) સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી સુબ્હાનલ્લાહિલ અઝીમ

(૧) હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.) જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે કે, બે કલિમા જીભે (પઢવામાં) તો ઘણા સહેલા છે; પરંતુ ત્રાજવામાં ઘણા ભારે અને રહમાનને સૌથી વધુ વહાલા છે. એ બે કલિમા નીચે મુજબ છે :

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ

સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી

سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ ط

સુબ્હાનલ્લાહિલ્ અઝીમ

(બુખારી, મુસ્લિમ શરીફ)

(૨) હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.)થી રિવાયત છે કે જનાબ રસૂલે અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું;

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ

સુબ્હાનલ્લાહિ વબિહમ્દિહી

કહેનાર માટે એક ઝાડ જન્નતમાં રોપવામાં આવે છે.

(બઝ્ઝાર)

(3) હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.) જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે કે "જે

માણસ રાત્રે ઈબાદત નથી કરી શકતો અને કાફિરો સાથે જિહાદ કરવા જેટલી હિંમત પણ ધરાવતો નથી ને માલ પણ ખર્ચ કરી શકતો નથી તો તે માણસ **''સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી''**નો વિર્દ કર્યા કરે. આ કલિમો પહાડની બરાબર સોનું ખર્ચ કરવાથીય વધુ સવાબ ધરાવે છે. (તબરાની, ફઝાઈલે આ'માલ)

(૪) હઝરત નૂહ (અલૈ.)નો હુકમ પોતાના પુત્ર માટે :

નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : શું હું તમને તે કલિમાત ન શીખવું જે કલિમાત હઝરત નૂહ (અલૈ.)એ પોતાના પુત્રને શીખવ્યા હતા.

એમણે પોતાના પુત્રને **''સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી''** પઢવાનો હુકમ આપેલો, કારણ કે તે સમગ્ર મખ્લૂકની દુઆ છે અને મખ્લૂકની તસ્બીહ છે અને એના દ્વારા જ મખ્લૂકને રોઝી આપવામાં આવે છે. (ઈબ્ને અબી શયબહ, કન્ઝુલ ઉમ્માલ : ૧/૪૭૧)

(૫) હઝરત મસઅબ બિન સઅદ (રદિ.) પોતાના પિતાથી રિવાયત કરે છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, ''શું તમે એક દિવસમાં એક હજાર (૧,૦૦૦) નેકીઓ નથી કરી શકતા ?'' કોઈએ પૂછયું ? હજાર નેકીઓ તો કેમ કરી થઈ શકે ? તો રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું :

''જે કોઈ સો (૧૦૦) વખત **''સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી''** પઢશે તો તેને એક હજાર નેકીઓ મળશે અને તેના એક હજાર ગુનાહો માફ થશે.'' (મુસ્લિમ શરીફ)

(૬) હઝરત અબૂ તલ્હા (રદિ.) બયાન કરે છે કે નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, ''જે માણસે સો (૧૦૦) વાર **''સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી''** પઢી લીધું તો અલ્લાહ તઆલા તેને એક લાખ ચોવીસ હજાર (૧,૨૪,૦૦૦)

નેકીઓ આપે છે.'' (હાકિમ)

હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.) રિવાયત કરે છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, ''જે માણસ સો (૧૦૦) વખત ''**સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી**'' પઢયો તો તેનાં બધા જ ગુનાહો માફ થઈ જાય છે. ભલે, એ ગુનાહો દરિયાની ફીણની બરાબર કેમ ન હોય !'' (મુસ્લિમ શરીફ)

●●●

(૭)

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ ط

اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ ط

●●●

(૮) હદીસ શરીફમાં છે કે એક માણસ હઝરત રસૂલે કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની સેવામાં હાજર થયા અને તેમણે અરજ કરી કે યા રસૂલલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ! દુનિયાએ મારાથી પીઠ ફેરવી લીધી છે ! જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, તમે ફરિશ્તાઓની તસ્બીહ પઢયા કરો. પેલા માણસે કહ્યું કે યા રસૂલલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ! ફરિશ્તાઓની તસ્બીહ શું છે ? તો રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે સુબ્હે સાદિક પછી સૂર્ય નીકળતા પહેલાં–

૧૦૦ વખત સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી

૧૦૦ વખત સુબ્હાનલ્લાહિલ અઝીમ અને

૧૦૦ વખત ઇસ્તિગફાર પઢવું.

એ સાંભળી તે માણસ ચાલ્યો ગયો ને કેટલાક દિવસો પછી આવીને હુઝૂર (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની ખિદમતમાં

અરજ કરી કે હુઝૂર ! અલ્લાહ તઆલાએ મને એટલું આપ્યું કે મારા ઘરમાં રાખવાની જગ્યા નથી. (મવાહિબે લદુન્નહ)

(૯) જન્નતમાં એક ''ગુંબદ'' (મિનારો) તૈયાર થાય છે.

એક હદીસમાં આવ્યું છે કે જે માણસ

سُبْحَانَ اللّٰہِ وَبِحَمْدِہٖ
سُبْحَانَ اللّٰہِ الْعَظِیْمِ ط

સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી સુબ્હાનલ્લાહિલ્ અઝીમ.

સાત (૭) વખત પઢશે તો તે માણસ માટે જન્નતમાં એક ગુંબદ (મિનારો) તા'મીર (તૈયાર) થઈ જાય છે. [મશહૂર મુહદ્દિસ હાફિઝ ઈબ્ને કય્યિમ (રહ.)ની કિતાબ ''અલ્ વાબિલુસ્સય્યિબુ'' ફઝાઈલે ઝિક્ર, ફઝાઈલે આ'માલ]

(૧૦) ચાળીસ (૪૦) વર્ષની ઇબાદતનો સવાબ :

سُبْحَانَ اللّٰہِ وَبِحَمْدِہٖ، سُبْحَانَ اللّٰہِ الْعَظِیْمِ ط

આ ફરિશ્તાઓની તસ્બીહ (૧ તસ્બીહ = ૧૦૦ વખત) છે (ફત્હુલ બારી શર્હે બુખારી શરીફ : ૧૧/૨૦૭). આ તસ્બીહને મગરિબની નમાઝ બાદ પઢવાથી ચાળીસ (૪૦) વર્ષની ઈબાદતનો સવાબ મળે છે. [''મો'મિનકી ઝિંદગી'' : ૫૫. સ્ત્રોત : હઝ. મવ. મુફતી ઈસ્માઈલ વાડીવાલા સા. કૃત ''હુઝૂર (સલ.)ની મુહબ્બત'' : ૨૪]

(૧૧) અફઝલ અમલ કરવાવાળા સમૂહ (ગિરોહ)માં :

سُبْحَانَ اللّٰہِ وَبِحَمْدِہٖ

સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી.

[**અર્થ** : હું અલ્લાહ તઆલાની પાકી બયાન કરું છું અને તેની તારીફ બયાન કરું છું.]

રસૂલે અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો : જે માણસ સવાર–સાંજ સો–સો (૧૦૦–૧૦૦) વાર મજકૂર કલિમાત પઢશે, તો કિયામતમાં એનો સમાવેશ અફઝલ અમલ ધરાવનારાઓના સમૂહમાં થશે, સિવાય કે તે માણસ જેણે આ કલિમાતને એટલી જ વાર અથવા એનાથી વધુ પ્રમાણમાં પઢયા હશે.

(બરકાતે આ'માલ : ૪૦, બુખારી, મુસ્લિમ, મિશ્કાત : ૨૦૦, અલ અઝકાર : ૬૩)

(૧૨)

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ

سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ ط

سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ وَبِحَمْدِهٖ

(૧૩) મોહર લાગેલી હશે :

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ ط

સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી, સુબ્હાનલ્લાહિલ્ અઝીમ.

[**અર્થ** : હું અલ્લાહ તઆલાની પાકી બયાન કરું છું અને તેની તારીફ બયાન કરું છું; હું અલ્લાહ તઆલાની પાકી બયાન કરું છું, જે ઉચ્ચતર અને મહાન છે.]

(બુખારી, મુસ્લિમ, તિરમિઝી, ઈબ્ને અબી શયબહ)

ફઝીલત : જે વ્યક્તિ આ બે (ઉપરના) કલિમાત **"સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી, સુબ્હાનલ્લાહિલ્ અઝીમ"**ની સાથે આ (નીચે દર્શાવેલા) કલિમાત પણ ઉમેરી કે મિલાવી લે છે તો એને પઢતાંવેંત એ કલિમાતને લખી લેવામાં આવે છે. પછી એ કલિમાત અર્શમાં જઈને લટકી જાય છે અને એને પઢનારાઓથી ભલે ગમે તે ગુનાહ થઈ જાય; પરંતુ તે ગુનાહ આ કલિમાતને મિટાવી શકતો નથી, અહિંયા સુધી કે એ માણસ અલ્લાહ તઆલાને એવી હાલતમાં મળશે કે એ કલિમાત પર એ જ પ્રમાણે મોહર લાગેલી હશે. (તે કલિમાત આ પ્રમાણે છે) : (બઝ્ઝાર, મુનાજાતે મકબૂલ જદીદ)

اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ الْعَظِيْمَ وَاَتُوْبُ اِلَيْهِ ؕ

• • •

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ ؕ

• • •

جَزَى اللّٰهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَّا هُوَ اَهْلُهٗ ؕ

• • •

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ فِى الْاَوَّلِيْنَ

وَالْاٰخِرِيْنَ وَفِى الْمَلَاِ الْاَعْلٰى اِلٰى يَوْمِ الدِّيْنِ ؕ

• • •

(૮) શબે કદ્રના બરાબર સવાબ

કુર્આને કરીમના ફરમાન અનુસાર શબે કદ્રમાં ઈબાદત કરવાનો સવાબ એક હજાર (૧,૦૦૦) મહિનાઓની ઈબાદતથી બેહતર છે. એક હજાર મહિનાઓની ત્રીસ હજાર રાતો થાય છે અને વર્ષોની સંખ્યા ત્યાસી (૮૩) વર્ષ, ચાર માસ થાય છે, જે માત્ર અલ્લાહ તઆલાનું ઈનામ જ ઈનામ છે. વળી, અલ્લાહ તઆલાની રહમતની કોઈ હદ નથી, એ કારણે જો અલ્લાહ તઆલા બીજા કોઈ અમલ ઉપર પણ શબે કદ્ર જેટલો સવાબ આપી દે તો એના રહમતના ખઝાનામાં કશી જ કમી થવાની નથી. જેમ કે, નિમ્ન લિખિત કલિમાત ત્રણ વાર પઢવાથી શબે કદ્રના બરાબર સવાબ મળે છે. આપ પણ એને મોઢે યાદ કરી લો અને આવડો મહાન સવાબ પ્રાપ્ત કરો : (કન્ઝલ ઉમ્માલ : ૨/૨૨૬)

لَآاِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْحَلِيْمُ الْكَرِيْمُ ط سُبْحَانَ اللّٰهِ
رَبِّ السَّمٰوٰتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ط

(૯) બેહિસાબ સવાબ !

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) ફરમાવે છે કે રસૂલે અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે અલ્લાહના જે કોઈ બંદાએ નીચે દર્શાવેલા કલિમાત પઢયા તો બે ફરિશ્તાઓ માટે મુશ્કેલ થઈ પડયું કે એમને કેવી રીતે લખે (અર્થાત્ એમનો અજર–સવાબ કેટલો લખે). આ બંને ફરિશ્તા આસમાન પર ચઢયા અને એમણે દરબારે ઈલાહીમાં અરજ કરી : હે અમારા પરવરદિગાર ! તારા બંદાએ એવા કલિમાત કહ્યા છે કે અમારી સમજમાં નથી આવતું કે એમને કેવી રીતે

લખીએ ? ! અલ્લાહ તઆલા બંદાએ કહેલા કલિમાત જાણતો હોવા છતાં (ફરિશ્તાઓને) પૂછે છે કે મારા બંદાએ કયા કલિમાત કહ્યા છે ? ફરિશ્તાઓ કલિમાતને દોહરાવે છે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાવે છે કે આ કલિમાતને મારા બંદાએ જેવી રીતે કહ્યા છે, એવી જ રીતે લખી લો. મારી મુલાકાત પર હું જ એને આ કલિમાતનો બદલો અર્પણ કરીશ. (તે કલિમાત આ પ્રમાણે છે) :

يَا رَبِّ لَكَ الْحَمْدُ كَمَا يَنْبَغِيْ لِجَلَالِ وَجْهِكَ وَعَظِيْمِ سُلْطَانِكَ ط

(ઈબ્ને માજહ)

(૧૦) સિત્તેર હજાર (૭૦,૦૦૦) ફરિશ્તાઓ કિયામત સુધી ઈસ્તિગફાર કરશે

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.)થી રિવાયત છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે, નીચેના શબ્દો પઢી જે માણસ અલ્લાહ તઆલાથી જે કંઈ દુઆ માંગશે તે મળશે. તે માણસના આ'માલનામામાં એક હજાર (૧,૦૦૦) નેકીઓ લખી દેવામાં આવશે અને તે માણસ માટે અલ્લાહ તઆલા સિત્તેર હજાર (૭૦,૦૦૦) ફરિશ્તાઓ નક્કી કરશે, જે કિયામત સુધી તે માણસ માટે ઈસ્તિગફાર કરતા રહેશે. (તબરાની)

તે શબ્દો આ રહ્યા :

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ تَوَاضَعَ كُلُّ
شَىْءٍ لِّعَظَمَتِهٖ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ
الَّذِىْ ذَلَّ كُلُّ شَىْءٍ لِّعِزَّتِهٖ
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ خَضَعَ كُلُّ
شَىْءٍ لِّمُلْكِهٖ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ
اِسْتَسْلَمَ كُلُّ شَىْءٍ لِّقُدْرَتِهٖ ط

(૧૧) વીસ લાખ (૨૦,૦૦,૦૦૦) નેકીઓ મળશે

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ
اَحَدًا صَمَدًا لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ
وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ط

ફઝીલત : જે માણસ ઉપરોક્ત કલિમહને એક વાર પઢશે તો તેના આ'માલનામામાં વીસ લાખ નેકીઓ લખવામાં આવશે.

(ફઝાઈલે આ'માલ)

વિવરણ : ઉપરોક્ત કલિમાત એક (૧) વખત કહેવા ઉપર વીસ લાખ (૨૦,૦૦,૦૦૦) નેકીઓ મળે છે. જો દરેક ફર્ઝ નમાઝ પહેલાં અથવા પછી આ કલિમાત એક (૧) વખત પઢી લેવામાં આવે તો દરરોજ આસાનીથી એક કરોડ (૧,૦૦,૦૦,૦૦૦) નેકીઓ પ્રાપ્ત થઈ શકે છે. આપ પણ પ્રાપ્ત કરી લો. કાલે આ નેકીઓ ખપ લાગશે, ઈન્શાઅલ્લાહુ તઆલા.

(૧૨) ચાર કરોડ (૪,૦૦,૦૦,૦૦૦) નેકીઓ મળશે

ફઝીલત : હઝરત તમીમે દારી (રહ.)થી રિવાયત છે કે હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : જે માણસ આ (નીચે દર્શાવેલા) કલિમાતને દસ (૧૦) વાર પઢશે તો એના માટે ૪ કરોડ નેકીઓ લખવામાં આવશે :

اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ
لَا شَرِيْكَ لَهٗ اِلٰهًا وَّاحِدًا اَحَدًا
صَمَدًا لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَّلَا وَلَدًا
وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ط

(મુસ્નદે અહમદ, તિરમિઝી, અલ્લામહ સુયૂતી રહ. કૃત જામિઉલ અહાદીષ : ભાગ-૭, પેજ-૭૦)

(૧૩) અગણિત ગુનાહોની માફી

નીચે દર્શાવેલ ઈસ્તિગફાર વિશે હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)નો ઈરશાદ છે કે જે વ્યક્તિ (રાતે સૂવા માટે) પોતાના બિસ્તર પર આવે અને ત્રણ વાર આ (નીચે દર્શાવેલા) કલિમાત કહે તો અલ્લાહ તઆલા એના સઘળા (સગીરહ) ગુનાહ માફ ફરમાવી દેશે, ચાહે તે સમુદ્રના કાંપ જેટલા હોય અથવા આલિજ સ્થળની રેતીના રજકણોના બરાબર હોય અથવા વૃક્ષોનાં પાંદડાંના બરાબર હોય અથવા દુનિયાનાં દિવસ–રાતના બરાબર હોય :

اَسْتَغْفِرُاللّٰهَ الَّذِیْ لَآاِلٰهَ اِلَّاهُوَالْحَیُّ الْقَیُّوْمُ
وَاَتُوْبُ اِلَیْهِ ط

(તિરમિઝી શરીફ)

(૧૪) સિત્તેર હજાર (૭૦,૦૦૦) ફરિશ્તાઓ બખ્શિશની દુઆ કરશે

اَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التَّآمَّاتِ
مِنْ شَرِّ مَاخَلَقَ ط

ફાયદો : ઉપરની દુઆ સવાર–સાંજ ત્રણ–ત્રણ વાર પઢવાથી દરેક આફતથી હિફાઝત રહેશે. આ દુઆ પઢનાર માટે ૭૦ હજાર ફરિશ્તા નક્કી કરી આપવામાં આવે છે, જે તેની બખ્શિશ માટે દુઆ કરે છે. (તિર્મિઝી શરીફ)

(૧૫) જહન્નમથી છૂટકારો મળશે

હઝરત અબુ દરદાઅ (રદિ.) જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે કે ચાર (૪) વખત–

لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ط

–પઢનારને અલ્લાહ તઆલા જહન્નમથી છૂટકારો આપે છે.

(તબરાની)

વિવરણ : દરરોજ **''લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહુ વલ્લાહુ અકબર''** ચાર–ચાર વખત કહેવું કશું જ મુશ્કેલ નથી.

(૧૬) દરિયાનાં ફીણ બરાબર ગુનાહો પણ માફ થઈ જશે

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) બયાન કરે છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું :

لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَاحَوْلَ
وَلَاقُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ ط

પઢનારના ગુનાહો જો દરિયાના ફીણ બરાબર હશે તો પણ માફ કરી દેવામાં આવશે. (તિરમિઝી શરીફ, નસાઈ)

(૧૭) જહન્નમના અઝાબથી નજાત

اَللّٰهُمَّ اِنِّىۡ اَصۡبَحۡتُ اُشۡهِدُكَ وَاُشۡهِدُ حَمَلَةَ عَرۡشِكَ وَمَلٰٓئِكَتَكَ وَجَمِيۡعَ خَلۡقِكَ اِنَّكَ اَنۡتَ اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اَنۡتَ وَحۡدَكَ لَا شَرِيۡكَ لَكَ وَاَنَّ مُحَمَّدًا عَبۡدُكَ وَرَسُوۡلُكَ ط

આ કલિમાતને સવાર–સાંજ ચાર વખત પઢવા, હદીસ શરીફમાં છે કે, જે માણસ એક વાર પઢશે, તો અલ્લાહ તઆલા એના એક ચતુર્થાંસ (ચોથાઈ) વુજૂદને (જહન્નમના અઝાબથી) આઝાદ કરી દેશે અને જે માણસ બે વખત પઢશે તો એના અડધા વુજૂદને આઝાદ કરી દેશે. જે માણસ ત્રણ વાર પઢશે તો એના પોણા વુજૂદને આઝાદ કરી દેશે અને જે ચાર વાર પઢશે તો એના આખા વુજૂદને માફ કરી દેશે. (નૂરે મુબીન શર્હે હિસ્ને હસીન : ૯૬)

(૧૮) (i) સમગ્ર મુસલમાનોની સંખ્યા બરાબર સવાબ મળશે

હઝરત ઉમ્મે સલમા (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, હુઝૂરે અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે, જે માણસ દરરોજ એક વાર (નીચે દર્શાવેલી દુઆ) પઢશે, તો એને દુનિયામાં વસતા તમામ મુઅ્મિનો પૈકી દરેક મુઅ્મિન તરફથી એક–એક નેકી મળશે. (તબરાની કૃત મુઅ્જમે કબીર ૨૩/૭૦,હદીસ નં :૮૭૭)

اَللّٰهُمَّ اغۡفِرۡ لِىۡ وَلِلۡمُؤۡمِنِيۡنَ وَالۡمُؤۡمِنَاتِ ط

(ii) સમગ્ર દુનિયાવાળાઓના બરાબર નેકીઓ

رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ (الابراهيم ١٤:٤١)

રબ્બનગ્ફિર્લી વલિ વાલિ દય્ય વ લિલ્ મુઅ્મિનીન યવ્મ યકુમુલ્ હિસાબ.

[**અર્થ :** હે મારા પરવરદિગાર ! મને બખ્શી દે અને મારા માં–બાપને બખ્શી દે અને સર્વ ઈમાનવાળાઓની કિયામતના દિવસે મગફિરત કરી આપજે.] (સૂરએ ઈબ્રાહીમ, આયત ૪૧)

અથવા આ દુઆ પઢે :

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمَاتِ ط (حزب اعظم، دوسری منزل، بروز اتوار)

અલ્લાહુમ્મગ્ફિર્ લી વ લિલ્ મુઅ્મિની–ન વલ્ મુઅ્મિનાતિ વલ્ મુસ્લિમી–ન વલ્ મુસ્લિમાત. (હિઝ્બે અઅ્ઝમ, દુસરી મંઝિલ)

[**અર્થ :** હે અલ્લાહ ! મને બખ્શી દે અને તમામ મુઅમિન પુરુષો અને તમામ મુઅમિન સ્ત્રીઓની મગફિરત ફરમાવ અને મુસલમાન પુરુષો અને મુસલમાન સ્ત્રીઓને માફ કરી દે.]

ફઝીલત : (i) હઝરત ઉબાદહ બિન સામિત (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે જે બંદો ઈમાનવાળા પુરુષો અને સ્ત્રીઓ માટે અલ્લાહ તઆલાથી મગફિરત માગશે તો એના માટે દરેક મુઅમિન પુરુષ

અને દરેક મુઅમિન સ્ત્રી પૈકી એક એક નેકી લખવામાં આવશે.
(મુઅઝમે કબીર લિત્તબરાની, બહવાલા–મઆરિફુલ હદીસ, પેજ ૩૨૫, ભાગ ૫)

ફઝીલત : (ii) બીજી હદીસ શરીફમાં વર્ણન છે કે જે માણસ ઉપરોક્ત દુઆ સત્તાવીસ (૨૭) વખત પઢશે અથવા દુઆએ મગફિરત કરશે તે અલ્લાહ તઆલાના તે પ્રિય બંદાઓમાં શામિલ થઈ જશે, જેમની દુઆઓ કબૂલ થાય છે અને જેમની બરકતથી દુનિયાવાળાઓને રોઝી પ્રાપ્ત થાય છે. (મુઅઝમે કબીર, તબરાની, બહવાલા મઆરિફુલ હદીસ, પેજ ૩૨૬, ભાગ ૫)

(૧૯) સાત હજાર (૭,૦૦૦) વખત તસ્બીહ પઢવાથી પણ બેહતર દુઆ

હઝરત મુઆઝ (રદિ.)ની એક રિવાયતમાં છે કે ફજરની નમાઝ પછી હુઝૂરે અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની મજલિસ શરીફમાં ઇલ્મી મુઝાકરહ (વાર્તાલાપ) થતો હતો. આપ (સલ.) સહાબએ કિરામ (રદિ.)ને તાલીમ ફરમાવ્યા કરતા હતા; પરંતુ હઝરત મુઆઝ (રદિ.) શરૂઆતમાં જમાઅતની સલામ ફેરવ્યા પછી ઘરે તશરીફ લઈ જતા હતા. એક વખત ફરમાવ્યું : હે મુઆઝ ! સવારમાં અમારી મજલિસમાં તમે કેમ આવતા નથી ? હઝરત મુઆઝ (રદિ.)એ એવું કહીને મઅઝિરત ફરમાવી દીધી કે સવારમાં સાત હજાર વખત તસ્બીહ પઢવાનો મારો મા'મૂલ (નિત્યકર્મ) છે. જો હું કોઈક ઠેકાણે બેસી જાઉં છું તો પછી મારો આ મા'મૂલ પૂરો થવા પામતો નથી.

આપ (સલ.)એ ફરમાવ્યું : શું હું તમને એવી દુઆ ન બતાવી દઉં, જેને એકવાર પઢી લેવું સાત હજાર તસ્બીહ પઢવાથી બેહતર હોય ? અરજ કરી : જરૂર ઇરશાદ ફરમાવો. ઇરશાદ ફરમાવ્યો :

لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ عَدَدَ رِضَاهُ
لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ زِنَةَ عَرْشِهٖ،
لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ عَدَدَ خَلْقِهٖ،
لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ مِلْأَ سَمٰوَاتِهٖ،
لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ مِلْأَ اَرْضِهٖ،
لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ مِلْأَ مَا بَيْنَهُمَا،
لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ مِثْلَ ذٰلِكَ مَعَهٗ،
وَاللّٰهُ اَكْبَرُ مِثْلَ ذٰلِكَ مَعَهٗ،
وَالْحَمْدُلِلّٰهِ مِثْلَ ذٰلِكَ مَعَهٗ،

એકવાર આ દુઆને પઢી લેવું સાત હજાર તસ્બીહ પઢવા બરાબર છે. (કન્ઝુલ ઉમ્માલ : ૧/૪૪૨)

(૨૦) રાત-દિવસ ઝિક્ર કરવાથી બેહતર

હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ હઝરત અબુ દરદાઅ્ (રદિ.)ને ફરમાવ્યું કે હું તમને એક એવી ચીજ બતાવું છું, જે રાત-દિવસ ઝિક્ર કરવાથી બેહતર છે અને તે નીચે (પ્રમાણે) છે : (હિસ્ને હસીન અરબી, પેજ-૧૯૫, ઉર્દૂ પેજ-૨૬૭)

سُبْحَانَ اللّٰهِ عَدَدَمَاخَلَقَ وَسُبْحَانَ اللّٰهِ مِلْأَمَا خَلَقَ وَسُبْحَانَ اللّٰهِ عَدَدَكُلِّ شَيْءٍ وَّسُبْحَانَ اللّٰهِ مِلْأَكُلِّ شَيْءٍ وَّسُبْحَانَ اللّٰهِ عَدَدَمَا اَحْصٰى كِتَابُهٗ

وَسُبْحَانَ اللّٰهِ مِلْأَمَا اَحْصٰى كِتَابُهٗ وَالْحَمْدُلِلّٰهِ عَدَدَ مَاخَلَقَ وَالْحَمْدُلِلّٰهِ مِلْأَمَاخَلَقَ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ عَدَدَكُلِّ شَىْءٍ وَّالْحَمْدُلِلّٰهِ مِلْأَ كُلِّ شَىْءٍ وَّالْحَمْدُلِلّٰهِ عَدَدَ مَا اَحْصٰى كِتَابُهٗ وَالْحَمْدُلِلّٰهِ مِلْأَمَا اَحْصٰى كِتَابُهٗ ط

(૨૧) માં-બાપનો હક અદા કરવાની દુઆ

(i) અલ્લામહ અયની (રહ.)એ શર્હે બુખારીમાં એક હદીસ નકલ ફરમાવી છે કે, જો કોઈ વ્યક્તિ એક વખત આ (નીચે દર્શાવેલી) દુઆ પઢશે અને પછી દુઆ કરશે કે, હે અલ્લાહ ! આનો સવાબ મારાં વાલિદૈનને પહોંચાડી દે, તો જાણે તેણે પોતાના વાલિદૈનનો હક અદા કરી દીધો. તે દુઆ નીચે પ્રમાણે છે : (ફઝાઈલે સદકાત : ૨૦૬, શમાઈલે કુબ્રા ઉર્દૂ : ૪/૪૪૮)

اَلْحَمْدُلِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ وَرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَلَهُ الْكِبْرِيَآءُ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَالْعَزِيْزُالْحَكِيْمُ ط اَلْحَمْدُلِلّٰهِ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ وَرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَلَهُ النُّوْرُ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَالْعَزِيْزُالْحَكِيْمُ ط

(ii) જે માણસ આ (નીચે દર્શાવેલ) દુઆ પઢશે તો જાણે એણે માં-બાપનો હક અદા કરી દીધો :

એક રિવાયતમાં વર્ણન છે કે, જે માણસ પોતાના માં–બાપ તરફથી હજ કરે તો એમને (માં–બાપ)ને એક હજનો સવાબ મળે છે અને હજ કરનારને નવ (૯) હજ્જનો સવાબ મળે છે.

(ફઝાઈલે સદકાત, પેજ–૨૧૫)

અલ્લામહ અયની (રહ.)એ શર્હે બુખારીમાં એક હદીસ નકલ કરી છે કે જે માણસ એક વખત આ દુઆ પઢે અને ત્યાર બાદ આમ કહે કે હે અલ્લાહ ! આ દુઆનો સવાબ મા માં–બાપને પહોંચાડી દે તો એણે માં–બાપનો હક અદા કરી દીધો. દુઆ આ છે :

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ ط رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ وَرَبِّ الْعَالَمِيْنَ ط وَلَهُ الْكِبْرِيَآءُ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ط لِلّٰهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ وَرَبِّ الْعَالَمِيْنَ ط وَلَهُ الْعَظَمَةُ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ط هُوَ الْمَلِكُ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَرَبُّ الْاَرْضِ وَرَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ط وَلَهُ النُّوْرُ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ط

(૨૨) મૂલ્યવાન પાંચ કલિમાત

અલ્લાહના પ્યારા રસૂલ હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ હઝરત અલી (ક. વ.)ને ફરમાવ્યું કે (હે અલી રદિ. !) તમને પાંચ હજાર બકરીઓ આપું યા પાંચ કલિમાત બતાવી દઉં, જેમાં તમારા માટે દુનિયા અને આખિરતની સફળતા છે ? હઝરત અલી (ક. વ.)એ અરજ કરી : યા રસૂલલ્લાહ (સલ.) ! પાંચ હજાર બકરીઓ તો (દુન્યવી દષ્ટિએ) ઘણી વધુ છે; પરંતુ મને તો પેલા પાંચ કલિમાત જ બતાવી દો (જે દુનિયા અને આખિરતની કામિયાબીનું નિમિત્ત છે). **હઝરત અલી (ક. વ.)ની વિનંતી પર હુઝૂરે અકદસ (સલ.)એ આ દુઆ બતાવી :** ***(ઈબ્નુન્નજ્જાર, કન્ઝુલ ઉમ્માલ : ૨/૬૯૨)***

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ ذَنْبِيْ وَوَسِّعْ لِيْ خُلُقِيْ
وَطَيِّبْ لِيْ كَسْبِيْ وَقَنِّعْنِيْ بِمَا رَزَقْتَنِيْ
وَلَا تُذْهِبْ قَلْبِيْ اِلٰى شَيْءٍ صَرَّفْتَهٗ عَنِّيْ ط

(૨૩) અઘધધ સવાબ !

ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત જુવયરિય્યહ (રદિ.) ફરમાવે છે કે હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ફજરની નમાઝ વખતે યા ફજરની નમાઝ પછી એમની પાસે તશરીફ લઈ ગયા અને આપ પોતાના મુસલ્લા પર બેસીને (તસ્બીહ પઢવામાં મશગૂલ હતાં). હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ચાશ્તની નમાઝ બાદ પાછા ફરીવાર તશરીફ લાવ્યા, તો આપ એ જ સ્થિતિમાં બેઠેલાં હતાં. હુઝૂરે અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ આપને પૂછયું : તમે એ જ સ્થિતિ પર (બેઠેલાં)

છો, જેના પર મેં તમને છોડયાં હતાં ? એમણે અરજ કરી : જી હા. હુઝૂર (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : મેં તમારાથી જુદાઈ પછી ચાર કલિમાત ત્રણ વાર પઢયા છે. જો એ કલિમાતને તે સૌ વઝાઈફના મુકાબલામાં તોલવામાં આવે, જે તમે સવારથી અત્યાર સુધી પઢયાં છો, તો એ કલિમાતનું વજન વધી જશે. તે કલિમાત આ છે :

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ عَدَدَ خَلْقِهٖ وَرِضٰى نَفْسِهٖ وَزِنَةَ عَرْشِهٖ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهٖ ط

(મુસ્લિમ, અબૂ અવાનહ, અસ્હાબે સુનને અરબઅહ)

(૨૪) છ (૬) નેઅમતો

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે હઝરત ઉસ્માન ગની (રદિ.) હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની ખિદમતમાં હાજર થયા અને હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ને અરજ કરી કે યા રસૂલલ્લાહ (સલ.) ! કુર્આને કરીમની આયત "લહુ મકાલીદુસ્સમાવાતિ વલ અર્દિ" (આકાશ અને પૃથ્વીની ચાવીઓ અલ્લાહ તઆલાના અંકુશમાં છે)થી શું મુરાદ છે ? આપે (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ઈરશાદ ફરમાવ્યો : (આકાશ અને જમીનની ચાવીઓથી) આ કલિમાત મુરાદ છે :

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ ط اَلْاَوَّلُ

وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۚ بِيَدِهِ الْخَيْرُ
يُحْيِ وَيُمِيْتُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ۝۲

હે ઉસ્માન (રદિ.) ! જે માણસ આ કલિમાત સવાર–સાંજ દસ દસ વખત પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા એને છ (૬) નેઅમતોથી નવાઝશે :

(૧) શયતાન અને એના લશ્કરથી એની હિફાઝત ફરમાવશે.

(૨) એને અજર–સવાબનો મોટો ઢગ અર્પણ કરાશે.

(૩) હૂરે ઈન (સુંદર આંખોવાળી હૂર) જોડે એના નિકાહ કરાશે.

(૪) એના ગુનાહ માફ કરી દેવામાં આવશે.

(૫) તે (જન્નતમાં) હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલયહિસ્સલાતુ વસ્સલામ)ની સાથે હશે.

(૬) બાર ફરિશ્તા એની મૌત વખતે (એની પાસે) હાજર રહેશે અને તેને જન્નતની બશારત સંભળાવશે અને તેને કબરમાંથી આદર–ઈઝ્ઝત અને સન્માન સાથે લઈ જશે. જો તે કિયામતના ભયાનક સંજોગોથી ગભરાશે તો ફરિશ્તા એને તસલ્લી આપશે અને કહેશે કે ગભરાવો નહિ, તમે કિયામતની ભયાનકતાઓથી અમન અને હિફાઝતમાં રહેવાવાળાઓમાં છો. પછી અલ્લાહ તઆલા એનાથી અત્યંત આસાન હિસાબ લેશે અને તેને જન્નતમાં લઈ જવાનો હુકમ આપશે. જેમ કે, ફરિશ્તાઓ એને મેદાને હશ્રમાંથી જન્નત તરફ એવા સન્માન, ઈઝ્ઝત અને આદર સાથે લઈ જશે, જેવી રીતે દુલ્હન (નવોઢા)ને લઈ જવામાં

આવે છે અને અલ્લાહ તઆલાના હુકમથી ફરિશ્તા એને જન્નતમાં દાખલ કરી દેશે, જ્યારે કે બીજા લોકો હિસાબ–કિતાબની વિકટ અને કપરી પરિસ્થિતિમાં સપડાયેલા હશે.

(રૂહુલ મઆની : ભાગ–૨૪, પેજ–૨૨)

(૨૫) (i) સિત્તેર (૭૦) વખત રહમતભરી નજરની નવાઝિશ

જે માણસ એકવાર સૂરએ ફાતિહા, એકવાર આયતુલ કુર્સી અને એકવાર નીચે દર્શાવેલી આયતો પાંચેય નમાઝો પછી પઢશે તો જન્નત એનું ઠેકાણું બનશે અને અલ્લાહ તઆલા દરરોજ એના તરફ સિત્તેર વખત નજરે રહમત (કૃપાભરી દૃષ્ટિ)થી નિહાળશે તથા એની સિત્તેર હાજતોને પૂરી ફરમાવશે અને એની મગફિરત ફરમાવશે : (ઇબ્નુસ્સુન્ની)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۙ وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِالْقِسْطِ ۭ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝١٨ اِنَّ الدِّيْنَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ ۣ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۭ وَمَنْ يَّكْفُرْ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ۝١٩ (اٰلِ عمران ٣:١٨-١٩)

قُلِ اللّٰهُمَّ مٰلِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَآءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَآءُ ۫ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَآءُ ؕ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ؕ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۲۶﴾ (اٰلِ عمران ۳:۲۶)

● (ii) અઝીમુશ્શાન (ભવ્ય) વઝીફો :

હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી (રદિ.)થી મરફૂઅન્ રિવાયત છે કે જયારે સૂરએ ફાતિહા, આયતુલ કુર્સી, આયત શહિદલ્લાહુ.... અને કુલિલ્લાહુમ્મ માલિકુલ મુલ્કિ....બિગયૂરિ હિસાબિન્.... સુધી નાઝિલ થઈ તો અર્શથી લટકીને (આ સૂરતોએ) ફરિયાદ કરી કે તમે અમને એવી કૌમ પર નાઝિલ ફરમાવી રહ્યા છો, જેઓ ગુનાહ કરે છે. અલ્લાહ તઆલાએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે સોગંદ છે મારી ઈઝ્ઝત, જલાલ, પ્રતિષ્ઠાના કે જેઓ દરેક ફર્ઝ નમાઝના પછી તમારી તિલાવત કરશે હું એની મગફિરત ફરમાવીશ અને જન્નતુલ ફિરદૌસમાં સ્થાન–ઠેકાણું આપીશ અને દરરોજ એના તરફ સિત્તેર વખત નજરે રહમત (કૃપાભરી દષ્ટિ)થી નિહાળીશ અને એની સિત્તેર (૭૦) હાજતો–જરૂરતોને પૂરી ફરમાવીશ, જેનો હલકો દરજ્જો મગફિરત છે. (દયલમી)

ફાયદો : અમુક રિવાયતોમાં વર્ણન છે કે હું એને દુશ્મનો પર ગલબો (સર્વોપરિતા) આપીશ.

પઢવાની રીત : અલ્હમ્દુ શરીફ, આયતુલ કુર્સી પઢીને આ આયત પઢે :

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهٗ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۙ وَالۡمَلٰٓٮِٕكَةُ وَاُولُوا الۡعِلۡمِ قَآٮِٕمًا ۢ بِالۡقِسۡطِ ؕ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الۡعَزِيۡزُ الۡحَكِيۡمُ ؕ ﴿۱۸﴾ اِنَّ الدِّيۡنَ عِنۡدَ اللّٰهِ الۡاِسۡلَامُ ۚ وَمَا اخۡتَلَفَ الَّذِيۡنَ اُوۡتُوا الۡكِتٰبَ اِلَّا مِنۡۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ الۡعِلۡمُ بَغۡيًاۢ بَيۡنَهُمۡ ؕ وَمَنۡ يَّكۡفُرۡ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَرِيۡعُ الۡحِسَابِ ﴿۱۹﴾ (اٰلِ عمران ۳:۱۸-۱۹)

પછી આ આયત પઢે :

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

قُلِ اللّٰهُمَّ مٰلِكَ الۡمُلۡكِ تُؤۡتِى الۡمُلۡكَ مَنۡ تَشَآءُ وَتَنۡزِعُ الۡمُلۡكَ مِمَّنۡ تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَنۡ تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَنۡ تَشَآءُ ؕ بِيَدِكَ الۡخَيۡرُ ؕ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيۡرٌ ﴿۲۶﴾ تُوۡلِجُ الَّيۡلَ فِى النَّهَارِ وَتُوۡلِجُ النَّهَارَ فِى الَّيۡلِ وَتُخۡرِجُ الۡحَـىَّ مِنَ الۡمَيِّتِ وَتُخۡرِجُ الۡمَيِّتَ مِنَ الۡحَـىِّ وَتَرۡزُقُ مَنۡ تَشَآءُ بِغَيۡرِ حِسَابٍ ﴿۲۷﴾ (اٰلِ عمران ۳:۲۶-۲۷)

(૨૬) પઢવા પછી ગુજરી જશે તો જન્નતી છે

સય્યિદુલ ઈસ્તિગફાર :

اَللّٰھُمَّ اَنْتَ رَبِّیْ لَآ اِلٰہَ اِلَّا اَنْتَ
خَلَقْتَنِیْ وَ اَنَاْ عَبْدُکَ وَ اَنَاْ عَلٰی
عَھْدِکَ وَ وَعْدِکَ مَا اسْتَطَعْتُ
اَعُوْذُبِکَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ
اَبُوْءُ لَکَ بِنِعْمَتِکَ عَلَیَّ وَاَبُوْءُ لَکَ
بِذَنْبِیْ فَاغْفِرْلِیْ فَاِنَّہٗ لَا یَغْفِرُ
الذُّنُوْبَ اِلَّا اَنْتَ ط

ફઝીલત : હઝરત રસૂલે કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત છે કે, જે માણસ મજકૂર ઈસ્તિગફારને સવાબનું યકીન રાખીને દિવસે પઢશે અને તે જ દિવસે તેનો ઈન્તિકાલ થઈ જશે તો તે જન્નતી છે અને જે માણસ ઉપરોક્ત ઈસ્તિગફારને સવાબનું યકીન રાખીને રાતે પઢશે અને સવાર થતાં પહેલાં એની વફાત થઈ જશે તો તે જન્નતી છે. (બુખારી શરીફ)

(૨૭) આગલા-પાછલા ગુનાહો માફ થઈ જશે

"યા રબ્બિગ્ફિર લી" સિજદામાં ત્રણવાર પઢવાથી આગલા-પાછલા ગુનાહો માફ થઈ જાય છે. (હદીસ)

(શર્હે અસ્માઉલ્ હુસ્ના-હિસ્ને હસીન) અસ્માઉલ હુસ્ના દારુલ ઉલૂમ, ભરૂચ પ્રકાશન નં. ૬૫, પેજ-૩૦)

(૨૮) દરેક નજર બદલ એક મકબૂલ હજનો સવાબ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલે કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : જે નેક અવલાદ પોતાના વાલિદૈન (અથવા એમનામાંથી કોઈ એક) પર હેતપ્રેમ, શફકત અને મુહબ્બતની નજર નાખશે, તો અલ્લાહ તઆલા તેને પ્રત્યેક નજરના બદલે એક મકબૂલ હજ(નો સવાબ) અર્પણ કરે છે. સહાબા (રદિ.)એ અરજ કરી : (હે અલ્લાહના રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! જો કોઈ માણસ) દરરોજ સો (૧૦૦) વાર એમના પર નજર નાખે (તો પણ પ્રત્યેક નજરના બદલામાં તેને આ સવાબ મળશે ?) આપ (સલ.)એ ફરમાવ્યું : હા, (અને આપે આ પણ ફરમાવ્યું કે) અલ્લાહ તઆલા(ની ઝાત આપણા ગુમાન અને અનુમાનથી ઉચ્ચતર છે અને) અતિ મહાન છે તથા બહુ

પાક છે (તે દરેક પ્રકારની અધૂરપ, ક્ષતિ અને ઐબથી પાક છે, જેથી દરેક નજર બદલ આવો અને આવડો મહાન સવાબ દેવો એના માટે કંઈ જ મુશ્કેલ નથી).

(મિશ્કાત)

સ્પષ્ટીકરણ : જો આપનાં માં–બાપ બંને યા એમના પૈકી કોઈ એક હયાત છે તો આપ ઘણાં ખુશનસીબ છો. હૃદયપૂર્વક એમની ખિદમત કરો, એમની દિલી દુઆઓ પ્રાપ્ત કરો અને એમના પર શફકત અને આદરની દરેક નજરના બદલામાં એક મકબૂલ હજનો સવાબ પ્રાપ્ત કરો. આ પ્રમાણે આસાનીથી સેંકડો હજનો સવાબ પ્રાપ્ત કરવાની આપ સઆદત મેળવી શકો છો. મારા ભાઈઓ ! જેમના ચહેરા પર હેતપ્રેમ, શફકત અને મુહબ્બતથી એક નજર નાખશો તો દરેક નજર પર અલ્લાહ પાક તેને એક મકબૂલ હજ(નો સવાબ) આપશે. તો જે માણસ તેમની સેવા કરશે, તેમની જરૂરિયાતો અલ્લાહને રાજી અને ખુશ કરવા પૂરી કરશે તો અલ્લાહ પાક તેને તે બદલ શું સવાબ આપશે ! કોઈનાં વહમો–ગુમાનમાં પણ આવી શકતું નથી ! અલ્લાહ પાક માં–બાપની સેવા કરવાની ભરપૂર તૌફીક અતા ફરમાવે, આમીન !

(૨૯) શુક્રિયહ અદા કરવાની જામિઅ્ (સર્વગ્રાહી) દુઆ

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا دَائِمًا
مَعَ دَوَامِكَ وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا

خَالِدًا مَعَ خُلُوْدِکَ وَلَکَ الْحَمْدُ
حَمْدًا لَامُنْتَهٰی لَهٗ دُوْنَ مَشِیَّتِکَ
وَلَکَ الْحَمْدُ حَمْدًا لَا یُرِیْدُ قَائِلُهٗ
اِلَّا رِضَاکَ وَلَکَ الْحَمْدُ حَمْدًا عِنْدَ
طَرْفَةِ کُلِّ عَیْنٍ وَّتَنَفُّسِ کُلِّ نَفْسٍ ط

("આસાન નેકિયાં", પૃ–૪૦/૪૧)

એમ તો શુક્ર કરવા માટે કોઈ શબ્દ નિયુક્ત નથી. દરેક ઈન્સાન પોતાની ભાષામાં પણ શુક્ર અદા કરી શકે છે; પરંતુ હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ શુક્ર અદા કરવા માટે એવા જામિઅ્ (સર્વગ્રાહી) શબ્દો પણ શીખવ્યા છે, જેનાથી એકવારમાં જ હજારો વાર શુક્ર અદા કરવાનો ફાયદો હાસિલ થઈ શકે છે. તે શબ્દો આ પ્રમાણે છે :

(૩૦) અલ્લાહની નેઅમતોનો શુક્રિયહ અદા કરી લીધો

રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે જે માણસ સવારે નીચેના કલિમાતને પઢી લેશે તો તે માણસે તે દિવસની અલ્લાહની નેઅમતોનો શુક્રિયહ અદા કરી લીધો અને સાંજે આ કલિમાત પઢી લેશે તો રાતની અલ્લાહની નેઅમતોનો શુક્રિયહ અદા કરી દીધો. (અબૂ દાવૂદ શરીફ, નસાઈ)

તે કલિમાત આ પ્રમાણે છે :

اَللّٰهُمَّ مَا اَصْبَحَ بِیْ مِنْ نِّعْمَةٍ
اَوْ بِاَحَدٍ مِّنْ خَلْقِکَ فَمِنْکَ

وَحْدَكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ فَلَكَ
الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ ط

સૂચના : મજકૂર દુઆ જો સાંજે પઢે તો "મા અસ્બહ બી"ની જગ્યાએ "મા અમ્સા બી" પઢે.

(૩૧) રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની સિફારિશ વાજિબ થશે

અઝાન પછી પઢવાની દુઆ :

અઝાન પૂરી થયા પછી દુરૂદ શરીફ પઢીને આ દુઆ પઢવી :

આ દુઆ પઢી લેવાથી રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની સિફારીશ વાજિબ થઈ જાય છે. (મિશ્કાત)

اَللّٰهُمَّ رَبَّ هٰذِهِ الدَّعْوَةِ التَّآمَّةِ
وَالصَّلٰوةِ الْقَائِمَةِ اٰتِ مُحَمَّدَنِ الْوَسِيْلَةَ
وَالْفَضِيْلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَّحْمُوْدَ
نِ الَّذِىْ وَعَدْتَّهٗ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيْعَادَ ط

(૩૨) વીસ હજાર નેકીઓ અને.....

(૧) ખતીબ બગદાદીએ રિવાયત કરી છે કે હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

કોઈ વ્યક્તિ મુઅઝ્ઝિનને અઝાન કહેતાં સાંભળે ત્યારે જો આ (નીચે દર્શાવેલા કલિમાત) પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા એના માટે વીસ હજાર નેકીઓ લખી આપે છે અને એના વીસ હજાર ગુનાહોને મિટાવી દે છે તથા એના વીસ હજાર દરજાત બુલંદ કરી આપે છે. (તે કલિમાત આ પ્રમાણે છે) :

مَرْحَبًا بِالْقَائِلِيْنَ عَدْلًا
مَرْحَبًا بِالصَّلٰوةِ اَهْلًا وَّسَهْلًا

(અલ્લામહ સુયૂતી રહ. કૃત "જામિઉલ અહાદીષ" ભાગ–૭, પેજ–૩૧૩)

(૨) બીજી એક હદીસમાં એક કરોડ (૧,૦૦,૦૦,૦૦૦) ગુનાહ માફ થશે. એક કરોડ (૧,૦૦,૦૦,૦૦૦) નેકીઓ મળશે અને એક કરોડ (૧,૦૦,૦૦,૦૦૦) દરજાત બુલંદ થશે વાળી ફઝીલત પણ આવી છે.

(નુઝહતુલ મજાલિસ, પેજ–૧૧૭, મુફીદ દુઆઓંકા ગુલદસ્તા, દારુલ ઉલૂમ કંથારીઆ, પ્રકાશન નં. ૩૫૮)

(૩૩) કબરમાં ગભરાહટ થશે નહિ

હઝરત અલી (રદિ.)થી રિવાયત છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, "જે માણસ દરરોજ સવારે સો (૧૦૦) વખત અને સાંજે સો (૧૦૦) વખત નીચેના મુબારક કલિમહને પઢશે તો તે મોહતાજી અને ભૂખમરાથી બચેલો રહેશે. ગિના એટલે કે દૌલતમંદીનો દરવાજો તેના પર ઊઘડી જશે. તેને કબરમાં કોઈ પણ પ્રકારનો ગભરાહટ કે વહશત થશે નહિ અને તેના માટે જન્નતનાં આઠેય દરવાજાઓ ખુલી જશે. તે મુબારક કલિમહ આ રહ્યા :

لَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِيْنُ ط
مُحَمَّدٌرَّسُوْلُ اللّٰهِ صَادِقُ الْوَعْدِالْاَمِيْنُ ط

(વઝાઈફે અશરફિય્યહ, પેજ–૧૦૪)

(૩૪) મજલિસની ખામીઓ માફ કરી દેવામાં આવશે

(૧) હઝરત અબૂ હુરયરહ (રદિ.) બયાન કરે છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું, ''કોઈ માણસ કોઈ એવી મજલિસમાં શામિલ થયો જયાં પ્રકાર–પ્રકારની વાતો થતી રહી અને ત્યાંથી ઊઠતી વેળા તેણે નીચેના શબ્દો પઢી લીધા, તો એ મજલિસની સર્વે ખામીઓ માફ કરી દેવામાં આવે છે અને જો કોઈ ખતા થાય તો બખ્શી દેવામાં આવે છે. એ કલિમાત આ રહ્યા. (તિરમિઝી શરીફ, ફઝાઈલે આ'માલ)

સાર : મજલિસમાં જયારે લોકો એકઠા થાય છે તો જીભે કોઈ ને કોઈ બેમોકા વાત નીકળી જ જાય છે :

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ اَشْهَدُ
اَنْ لَّآاِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ اَسْتَغْفِرُكَ
وَاَتُوْبُ اِلَيْكَ ط

(૨) જે માણસે વુઝૂ પછી ઉપરની દુઆ પઢી તો એ શબ્દોને તેના નામ–એ–આ'માલમાં એક કાગળ ઉપર લખી મહોર (સીલ) મારી દેવામાં આવે છે. કિયામત સુધી એ મહોર (સીલ) તોડવામાં આવતી નથી. એ કાગળ સલામત રહેશે. (હાકિમ)

(૩૫) જહન્નમથી બચેલો (મહફૂઝ) રહેશે

ફજર અને મગરિબની નમાઝ પછી પઢવાની દુઆ :

હઝરત મુસ્લિમ તમીમી (રદિ.)ને રસૂલે અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે મગરિબની નમાઝથી ફારિગ થયા પછી કોઈનાથી વાત કરતા પહેલાં સાત વખત આ શબ્દો કહો :

اَللّٰهُمَّ اَجِرْنِیْ مِنَ النَّارِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! મને દોઝખથી મહફૂઝ રાખજે.

જ્યારે તમે આ શબ્દો કહી લેશો અને પછી જો એ જ રાતે તમે મૃત્યુ પામશો તો દોઝખથી મહફૂઝ રહેશો. જો કોઈ માણસ આ દુઆને ફજરની નમાઝ પછી કોઈથી વાત કરવા પહેલાં સાત વાર પઢી લેશે અને તે જ દિવસે વફાત પામશે તો દોઝખથી મહફૂઝ રહેશે. (મિશ્કાત, અબૂ દાવૂદ)

(૩૬) પઢનાર જન્નતી છે

رَضِیْتُ بِاللّٰهِ رَبًّا وَّبِالْاِسْلَامِ دِیْنًا وَّبِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نَبِيًّا ط

આ દુઆ સવાર–સાંજ ત્રણવાર પઢનાર જન્નતી છે.

(અબૂ દાવૂદ શરીફ, તિરમિઝી શરીફ)

હદીસના શબ્દો એ છે કે "અલ્લાહ તઆલા ઉપર એ હક્ક છે કે એ બંદાને કિયામતના દિવસે રાજી અને ખુશ કરી દે."

(તિરમિઝી શરીફ)

(૩૭) જનાઝહ નિહાળીને દુઆ પઢવા બદલ મળતો અપાર સવાબ

હઝરત અનસ (રદિ.)એ રિવાયત બયાન કરી છે કે, જે માણસ જનાઝહ નિહાળીને (નીચે દર્શાવેલી) દુઆ પઢશે, તો (આ દુઆ) પઢવાના દિવસથી લઈને કિયામત સુધી દરરોજ એના માટે વીસ (૨૦) નેકીઓ લખાતી રહેશે :

اَللّٰهُ اَكْبَرُ، صَدَقَ اللّٰهُ هٰذَا مَاوَعَدَاللّٰهُ
وَرَسُوْلُهٗ، اَللّٰهُمَّ زِدْنَا اِيْمَانًاوَّتَسْلِيْمًا ط

('મૌતકી તૈયારી' : પેજ–૧૦૧, લેખક : હઝ. મવ. પીર ઝુલફિકાર અહમદ નક્શબંદી સા. મ. ઝિ.)

જરા વિચારો ! લખલૂટ સવાબ પામવાનો કેવો અજીબ નુસખો છે.... એક દિવસની વીસ નેકીઓ લેખે ઓછામાં ઓછા ફક્ત ૫૦ વર્ષની નેકીઓ ગણીએ તો પણ ૩,૬૫,૦૦૦ નેકીઓ થાય છે, પણ આ તો વાત છે કિયામત સુધીના વર્ષોની. અલ્લાહ જાણે કિયામતના આગમનને કેટલા વર્ષો છે ? ! તદુપરાંત, આ તો એક જ વખત પઢવાનો આવડો મોટો સવાબ છે, પરંતુ જો અનેક જનાઝાઓ નિહાળીને આ દુઆ પઢવામાં આવે તો કેટલી અઢળક નેકીઓ મળતી રહેશે ? ! અલ્લાહ તઆલાના ખઝાનામાં કશી કમી નથી. તે મહા દાતા અને ઉદાર છે.

(૩૮)

દુરૂદે ઈબ્રાહીમ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط

●●●

(૩૯) સવાબ બેહિસાબ

يَا رَبِّ صَلِّ وَسَلِّمْ دَائِمًا اَبَدًا
عَلٰى حَبِيْبِكَ خَيْرِ الْخَلْقِ كُلِّهِمِ

(ઈમાન અને અમલની દુઆ)

(મુફીદ દુઆઓંકા ગુલદસ્તા દારુલ ઉલૂમ કંથારીઆ, પ્રકાશન નં. ૩૫૮)

(૪૦) કવમહમાં પઢવાની દુઆની ફઝીલત

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيْرًا طَيِّبًا مُّبَارَكًا فِيْهِ ط

રબ્બના વલકલ હમ્દુ હમ્દન્ કસીરન્ તય્યિબન્ મુબારકન્ ફીહ.

(મિશ્કાત શરીફ, પેજ—૮૨)

ફઝીલત : કવમહમાં આ દુઆ પઢવાવાળા માટે એ ફઝીલત બતાવવામાં આવી છે કે ત્રીસ (૩૦)થી વધુ ફરિશ્તાઓ એનો સવાબ લખવા માટે આગળ વધ્યા કે હું પહેલા એનો સવાબ લખું.

(મિશ્કાત શરીફ)

(૪૧) જન્નત તે માણસની મુલાકાત અને સત્કાર માટે મુશતાક અને ઉત્સુક હશે

તંગી, મુસીબતો, મૂંઝવણો અને મુશ્કેલીઓના નિવારણ માટે હઝરત અબૂ ઝર ગિફારી (રદિ.)થી મન્કૂલ એક દુઆ :

હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.)એ ફરમાવ્યું : હે મુહમ્મદ (સલ.) ! તે ઝાતની કસમ જેણે આપને હક સાથે મોકલ્યા છે, આપની ઉમ્મતમાંથી જે કોઈ પણ વ્યક્તિ આ (નીચે દર્શાવેલી) દુઆ (દિલથી) કરશે, તો તેના ગુનાહ માફ થઈ જશે, ભલે તે સમંદરના કાંપથી (પણ) વધારે હોય અથવા જમીનની માટી બરાબર હોય.... અને આપની ઉમ્મતમાંથી જે કોઈ વ્યક્તિ અલ્લાહ તઆલાને એવી હાલતમાં મળશે કે તેના દિલમાં આ દુઆ હશે, તો જન્નત તેની (મુલાકાત અને સત્કાર માટે) મુશતાક અને ઉત્સુક હશે અને બે ફરિશ્તાઓ તેના માટે મગફિરત માંગશે અને તેના માટે જન્નતના દ્વાર ખોલી આપવામાં આવશે. પછી ફરિશ્તાઓ તેને પુકારશે : હે અલ્લાહના દોસ્ત ! જન્નતના જે દરવાજેથી ચાહે (જન્નતમાં) દાખલ થઈ જા. તે દુઆ નીચે પ્રમાણે છે :

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ اِیْمَانًا دَائِمًا وَّاَسْئَلُکَ قَلْبًا خَاشِعًا وَّاَسْئَلُکَ عِلْمًا نَّافِعًا وَّاَسْئَلُکَ یَقِیْنًا صَادِقًا وَّاَسْئَلُکَ دِیْنًا قَیِّمًا وَّاَسْئَلُکَ الْعَافِیَةَ مِنْ کُلِّ بَلِیَّةٍ وَّاَسْئَلُکَ تَمَامَ الْعَافِیَةِ وَاَسْئَلُکَ دَوَامَ الْعَافِیَةِ وَاَسْئَلُکَ الشُّکْرَ عَلَی الْعَافِیَةِ وَاَسْئَلُکَ الْغِنٰی عَنِ النَّاسِ ط

હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ પૂછયું કે હે અબૂ ઝર (રદિ.) ! એવી કઇ દુઆ છે, જેને તમે દરરોજ પઢો છો ? હઝરત અબૂ ઝર (રદિ.)એ જવાબમાં ફરમાવ્યું : હા, મારાં મા–બાપ આપ પર કુર્બાન થાય. મેં એ કલિમાત કોઇ ઇન્સાનથી સાંભળ્યા નથી. તે કલિમાત મારા પરવરદિગારે મારા દિલમાં નાખ્યા છે અને હું દરરોજ બે (૨) વખત એ કલિમાત દ્વારા દુઆ કરું છું. પ્રથમ કિબ્લા તરફ મુખ (રુખ) કરું છું. પછી થોડી વાર ''સુબ્હાનલ્લાહ'' અને થોડી વાર ''અલ્લાહુ અકબર'' પઢું છું. ત્યાર બાદ આ કલિમાત દ્વારા દુઆ કરું છું.

(અલ્ જામિઉલ્ કબીર : ૩/૧૦૩, સંદર્ભ : મફાતીહુલ ફરજ લિ–તરવીહિલ્ કુલૂબ વ તફરીજિલ્ કુરૂબ : ૯૫, આરબ લેખક : મુહમ્મદ સિદ્દીક મન્શાવી સા.)

(૪૨) તહજ્જુદ માટે ઊઠે ત્યારે પઢવાની દુઆ

اَللّٰهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ اَنْتَ قَیِّمُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ فِیْهِنَّ وَلَکَ الْحَمْدُ اَنْتَ نُوْرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ

فِيهِنَّ وَلَكَ الْحَمْدُ اَنْتَ مَلِكُ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَلَكَ
الْحَمْدُ اَنْتَ الْحَقُّ وَلِقَائُكَ حَقٌّ
وَّقَوْلُكَ حَقٌّ وَّالْجَنَّةُ حَقٌّ وَّالنَّارُ
حَقٌّ وَالنَّبِيُّوْنَ حَقٌّ وَّمُحَمَّدٌ حَقٌّ
وَّالسَّاعَةُ حَقٌّ اَللّٰهُمَّ لَكَ اَسْلَمْتُ
وَبِكَ اٰمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْكَ
اَنَبْتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ وَاِلَيْكَ حَاكَمْتُ
فَاغْفِرْلِيْ مَاقَدَّمْتُ وَمَا اَخَّرْتُ وَمَا
اَسْرَرْتُ وَمَا اَعْلَنْتُ وَمَا اَنْتَ اَعْلَمُ
بِهٖ مِنِّيْ اَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَاَنْتَ الْمُؤَخِّرُ
لَآاِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ وَلَآاِلٰهَ غَيْرُكَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! તારા જ માટે તમામ પ્રકારની તારીફ છે. તું આકાશો અને જમીનો તથા જે કાંઇ એ બંનેની વચ્ચે છે તે સૌને કાયમ રાખનાર, સંભાળનાર છે અને તારા જ માટે તારીફ છે. તું આકાશો અને જમીનો તથા જે કાંઇ એ બંનેના

દરમિયાન છે તે સૌને રોશન કરનાર છે અને તું જ પ્રશંસાને પાત્ર છે. તું આકાશો અને જમીનો અને જે કાંઈ એ બંનેની વચ્ચે છે તે સૌનો બાદશાહ છે અને તારા જ માટે હમ્દ છે, તું હક છે અને તારી મુલાકાત હક (સત્ય) છે અને તારી વાત હક છે અને જન્નત હક છે તથા દોઝખ હક છે અને તમામ નબીઓ હક છે તથા મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ હક છે અને કિયામત હક છે. હે અલ્લાહ તઆલા ! મેં તારી પેરવી માટે શિર ઝુકાવી દીધું અને હું તારા પર ઈમાન લાવ્યો તથા મેં તારા પર ભરોસો કર્યો અને હું તારી તરફ રુજૂઅ થયો અને તારી શક્તિ દ્વારા મેં (શત્રુઓથી) વિવાદ કર્યો અને તને જ મેં હાકિમ બનાવ્યો, તો તું મારા આગલા–પાછલા, ગુપ્ત અને જાહેર ગુનાહોને તેમજ તે ગુનાહોને જેમને તું મારાથી વધુ જાણે છે, માફ કરી દે. તું જ આગળ ધપાવનાર અને તું જ પાછળ હટાવનાર છે. મા'બૂદ માત્ર તું જ છે અને તારા સિવાય અન્ય કોઈ જ મા'બૂદ નથી.

(બુખારી–મુસ્લિમ)

એ પછી આસમાનની તરફ મુખ ઉઠાવીને સૂરએ આલિ ઈમરાનનો અંતિમ રુકૂઅ (ઈન્ન ફી ખલ્કિસ્સમાવાતિ–થી સૂરહના અંત સુધી) પણ પઢે. ઉપરાંત, નીચેના કલિમાત પઢે :

اَللّٰهُ اَكْبَرُ ط

અલ્લાહુ અકબર, દસ વાર

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ط

અલ્હમ્દ લિલ્લાહ, દસ વાર

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ

સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિહમ્દિહી, દસ વાર

سُبْحَانَ اللّٰهِ الْمَلِكِ الْقُدُّوْسِ ط

સુબ્હાનલ્લાહિલ્ મલિકિલ્ કુદ્દૂસ, દસ વાર

اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ ط

અસ્તગ્ફિરુલ્લાહ, દસ વાર

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ط

લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ, દસ વાર

—અને દસ વાર આ દુઆ પઢે :

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْٓ اَعُوْذُبِکَ مِنْ ضِيْقِ الدُّنْيَا وَضِيْقِ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! દુનિયાની તંગી અને કિયામતના દિવસની તંગીથી હું તારી પનાહ ચાહું છું. (મિશ્કાત–અબૂ દાવૂદ)

ત્યાર બાદ નમાઝ શરૂ કરી દે.

(૪૩) પુષ્કળ લાભદાયક કલિમાત

હઝરત બુરયદહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : જે માણસ નીચે દર્શાવેલા કલિમાતને સવારના સમયે (પહેલા યા પછી) પઢશે તો તે માણસ આ કલિમાત પઢતાવેંત અલ્લાહ તઆલાને પોતાના હકમાં કાફી હોવાનો અનુભવ કરશે અને આ કલિમાત પઢવા બદલ અલ્લાહ તઆલાને અજર–સવાબ અર્પણ કરનાર પામશે. આ દસ

કલિમાત પૈકી પાંચ (૫) દુનિયા વિશે છે અને પાંચ આખિરત વિશે છે :

حَسْبِيَ اللّٰهُ لِـــــدِيْنِيْ،
حَسْبِيَ اللّٰهُ لِـمَا اَهَــمَّنِيْ،
حَسْبِيَ اللّٰهُ لِمَنْ بَـغٰى عَلَيَّ،
حَسْبِيَ اللّٰهُ لِمَنْ حَسَـدَنِيْ،
حَسْبِيَ اللّٰهُ لِمَنْ كَادَنِيْ بِسُوْءٍ ط

[**અર્થ** : અલ્લાહ મને મારા દીન માટે કાફી છે....અલ્લાહ મને મારી દરેક ફિકર–ચિંતા માટે કાફી છે....અલ્લાહ મને તે માણસ માટે કાફી છે, જે મારા પર ઝિયાદતી (અતિરેક) કરે....અલ્લાહ મને તે માણસ માટે કાફી છે, જે મારી હસદ (ઈર્ષા) કરે....અલ્લાહ મને તે માણસ માટે કાફી છે, જે મારી સાથે ધોકાબાજી કરે.] (હઝરત ઈમામ સુયૂતી રહ. લિખિત કિતાબ "અદ્ દારુન્નુશૂર ફી તફસીરિહા લિમા સૂર, પેજ–૧૦૩, ભાગ–૨)

(૪૪) આખિરત વિશે લાભદાયક કલિમાત

حَسْبِيَ اللّٰهُ عِنْدَ الْمَوْتِ،
حَسْبِيَ اللّٰهُ عِنْدَ الْـمَسْأَلَةِ فِي الْقَبْرِ،
حَسْبِيَ اللّٰهُ عِنْدَ الْمِيْزَانِ،
حَسْبِيَ اللّٰهُ عِنْدَ الصِّرَاطِ،
حَسْبِيَ اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنِيْبُ ط

[**અર્થ :** અલ્લાહ મને મૌત વખતે કાફી છે.....અલ્લાહ મને કબરમાં સવાલ વખતે કાફી છે....અલ્લાહ મને મીઝાન (આ'માલના વજન) વખતે કાફી છે.....અલ્લાહ મને પુલસિરાત પાસે કાફી છે....અલ્લાહ મને કાફી છે. તેના સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી. મેં તેના પર જ ભરોસો કર્યો છે અને હું તેની સામે જ રજૂ થાઉં છું.] (હઝરત ઈમામ સુયૂતી રહ. લિખિત કિતાબ "અદ્ દારુન્નુશૂર ફી તફસીરિહા લિમા સૂર, પેજ–૧૦૩, ભાગ–૨)

(૪૫) હદીસે પાકની એક અજીબ–અનોખી દુઆ

اَللّٰهُمَّ اَرِنَا الْحَقَّ حَقًّا وَّارْزُقْنَا اتِّبَاعَهٗ
وَاَرِنَا الْبَاطِلَ بَاطِلًا وَّارْزُقْنَا اجْتِنَابَهٗ ط

અલ્લાહુમ્મ અરિનલ્ હક્ક હક્કંવ્ વર્ઝુક્નત્તિબાઅહૂ વ અરિનલ્ બાતિ–લ બાતિલંવ્ વર્ઝુક્નજ્ તિનાબહૂ.

[**અર્થ :** હે અલ્લાહ ! અમને હકને હક (સાચું) બતાવ અને એના પર અમલની તૌફીક નસીબ ફરમાવ અને બાતિલને બાતિલ (જૂઠું) બતાવ અને એનાથી બચવાની તૌફીક નસીક ફરમાવ.]

હઝરત મૌલાના શાહ હકીમ મુહમ્મદ અખ્તર સાહેબ (દા.બ.) મજલિસમાં વધુ પડતા આ દુઆ શીખવે છે અને આ દુઆ વિશે ફરમાવે છે કે આ દુઆને વધુ પ્રમાણમાં પઢતા રહો તથા મા'મૂલ બનાવી લો. હઝરત ફરમાવે છે કે હદીસ શરીફમાં આવ્યું છે કે (કોઈ સજીવને ત્યાં સુધી મૌત આવતી નથી જ્યાં સુધી દુનિયામાં પોતાની રોઝી પૂરી ન કરી લે). હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ આ દુઆમાં હક પર ચાલવા અને ગુનાહોથી બચવાની તૌફીકને રિઝ્ક–રોઝીથી વર્ણવતાં ફરમાવ્યું છે કે હે મારી ઉમ્મતના લોકો ! તમે અલ્લાહથી

નેક અમલ અને હક પર ચાલવાની તૌફીકને રિઝ્ક–રોઝીની શકલમાં માગો, તો જ્યાં સુધી તમે પોતાની રોઝી (રૂહાની રોઝી) પૂરી ન કરી લેશો એટલે પૂરેપૂરા ફરમાંબરદાર ન બનશો, પૂરેપૂરા ગુનાહોથી ન બચશો અને મુત્તકી ન બની જશો અલ્લાહના દોસ્ત–વલી ન બની જશો ત્યાં સુધી તમને મૌત ન આવશે. એટલે જ્યાં સુધી તમે અલ્લાહના પ્યારા નથી બની જતા અને મગફિરતના હકદાર નથી થઈ જતા ત્યાં સુધી તમને મૌત ન આવશે. બસ, જો દીન અને દુનિયાની ભલાઈ ઈચ્છતા હોવ તો આ દુઆને પોતાનો મા'મૂલ બનાવી લો. (ઝખીર–એ–આખિરત)

(૪૬) ઈમાનવાળાઓની આ જ દુઆ હોવી જોઈએ

નીચે દર્શાવેલ દુઆ આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી નકલ છે. ઈમાનવાળાઓની આ જ હાલત હોવી જોઈએ :

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِىْ مِنَ الَّذِيْنَ اِذَا اَحْسَنُوْا
اِسْتَبْشَرُوْا وَاِذَا اَسَاءُوْا اِسْتَغْفَرُوْا ط

અલ્લાહુમ્મજ્ અલ્ની મિનલ્લઝી–ન ઈઝા અહ્સનુ ઈસ્તબ્શરુ વ ઈઝા અસાઊ ઈસ્તગ્ફરૂ. (ઈબ્ને માજહ, શુઅ્બુલ ઈમાન)

[**અર્થ :** હે અલ્લાહ ! મને એ બંદાઓમાંથી બનાવી લે, જેઓ નેકી કરે તો ખુશ થાય અને જ્યારે ખરાબ કામ કરે તો મગફિરત તલબ કરે.] (ઈબ્ને માજહ, શુઅ્બુલ ઈમાન)

(૪૭) ઈમાન મજબૂત સાબિત રહેશે

જે માણસ નીચે દર્શાવેલ આયતોને પઢયા કરશે તો એનું ઈમાન મજબૂત રહેશે અને દિલ પવિત્ર થશે અને દુનિયા અને

આખિરતની મુસીબતોથી સુરક્ષિત રહેશે. (ઝખીર-એ-આખિરત)

اِنَّ فِیۡ خَلۡقِ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ وَاخۡتِلَافِ
الَّیۡلِ وَالنَّهَارِ لَاٰیٰتٍ لِّاُولِی الۡاَلۡبَابِ ۚۙ ﴿۱۹۰﴾
الَّذِیۡنَ یَذۡکُرُوۡنَ اللّٰهَ قِیٰمًا وَّقُعُوۡدًا وَّعَلٰی
جُنُوۡبِهِمۡ وَیَتَفَکَّرُوۡنَ فِیۡ خَلۡقِ السَّمٰوٰتِ
وَالۡاَرۡضِ ۚ رَبَّنَا مَا خَلَقۡتَ هٰذَا بَاطِلًا ۚ
سُبۡحٰنَکَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۱۹۱﴾ رَبَّنَاۤ اِنَّکَ
مَنۡ تُدۡخِلِ النَّارَ فَقَدۡ اَخۡزَیۡتَهٗ ؕ وَمَا
لِلظّٰلِمِیۡنَ مِنۡ اَنۡصَارٍ ﴿۱۹۲﴾ رَبَّنَاۤ اِنَّنَا سَمِعۡنَا
مُنَادِیًا یُّنَادِیۡ لِلۡاِیۡمَانِ اَنۡ اٰمِنُوۡا بِرَبِّکُمۡ
فَاٰمَنَّا ۖۗ رَبَّنَا فَاغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوۡبَنَا وَکَفِّرۡ عَنَّا
سَیِّاٰتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الۡاَبۡرَارِ ۚ ﴿۱۹۳﴾ رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا
وَعَدۡتَّنَا عَلٰی رُسُلِکَ وَلَا تُخۡزِنَا یَوۡمَ الۡقِیٰمَةِ ؕ
اِنَّکَ لَا تُخۡلِفُ الۡمِیۡعَادَ ﴿۱۹۴﴾ (اٰل عمران ۳: ۱۹۰-۱۹۴)

(સૂરએ આલિ ઈમરાન, પારહ-૪, આયત ૧૯૦ થી ૧૯૪)

(૪૮) અલ્લાહથી અહ્દો-પૈમાન

اَللّٰهُمَّ رَبَّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، اِنِّيْ اَعْهَدُ اِلَيْكَ فِيْ هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا اَنِّيْ اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ، وَحْدَكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ وَاَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُوْلُكَ، فَاِنَّكَ اِنْ تَكِلْنِيْ اِلٰى نَفْسِيْ تُقَرِّبْنِيْ اِلَى الشَّرِّ وَتُبَاعِدْنِيْ مِنَ الْخَيْرِ وَاِنِّيْ لَا اَثِقُ اِلَّا بِرَحْمَتِكَ، فَاجْعَلْ لِّيْ عِنْدَكَ عَهْدًا تُوَفِّيْنِيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيْعَادَ ط

હે અલ્લાહ ! આસમાન તથા જમીનના પરવરદિગાર ! છૂપી અને જાહેરી વાતો જાણવાવાળા ! બેશક, હું તારાથી આ દુનિયાની જિંદગીમાં અહદ કરું છું કે હું (સાચા દિલથી) એના પર ગવાહી આપું છું કે તારા સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી. તું (પોતાની ઝાત અને સિફાતમાં) એકલો છે. તારો કોઈ શરીક નથી અને એ કે મુહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) તારા બંદા અને તારા રસૂલ છે. (આ અહદ) એટલા માટે (કરું છું) કે બેશક, તેં અગર મને મારા નફ્સે (અમ્મારહ)ના હવાલે કરી દીધો તો તેં મને શર (બુરાઈ)ના નજદીક કરી દીધો અને ખૈરથી દૂર કરી દીધો (એટલે કે તું આવું ન કરતો) એટલા માટે કે હું તો તારી રહમતના સિવાય બીજી કોઈ ચીજ પર ભરોસો નથી કરતો. એટલા માટે તું મારાથી એવો

અહદ કરી લે, જેને તું કિયામતના દિવસે પૂરો કરે (કે તું મને જન્નતમાં દાખલ કરી દેજે). બેશક, તું પોતાના વાયદાથી નથી ફરતો.

હદીસ શરીફમાં આવે છે કે :

જે માણસ અલ્લાહથી ઉપરોકત અહદ તથા વાયદો કરી લે (અને પછી તેના ઉપર કાયમ રહે) તો અલ્લાહ પાક કિયામતના દિવસે પોતાના (મુકર્રબ) ફરિશ્તાઓને ફરમાવશે કે, ''મારા આ બંદાએ મારાથી એક વાયદો લીધો છે, તમે તેને પૂરો કરો.'' અલ્લાહ તઆલા તેને (પોતાના ફઝલો કરમથી) જન્નતમાં દાખલ કરી દેશે. (હદીસ રિવાયતકર્તા) હઝરત (રહ.) કહે છે કે મેં કાસિમ બિન અબ્દુર્રહમાનને બતાવ્યું કે ઔફે મને એવી એવી (એટલે કે ઉપરોકત) હદીસ સંભળાવી છે. તો એના પર હઝરત કાસિમે ફરમાવ્યું : (એમાં તઅજ્જુબની શું વાત છે ?) અમારા ઘરમાં તો દરેક પર્દાવાળી (બાલિગ) છોકરી પોતાના પર્દામાં (ઘરમાં) આ દુઆને પઢયા કરે છે. (હિસ્ને હસીન)

(૪૯) શહીદનો મરતબો મળશે

ફઝીલત : નીચેની દુઆને દરરોજ પચ્ચીસ (૨૫) વખત પઢનારને અલ્લાહ તઆલા તેના પર મૌતની સખતી આસાન કરી દેશે અને તેને શહીદોનો મરતબો મળશે : (હદીસ)

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لِيْ فِي الْمَوْتِ وَفِيْمَا بَعْدَ الْمَوْتِ ط

(૫૦) દોઝખથી સુરક્ષિત રહેવા માટે

જે માણસ આ સાતેય ''હા–મીમ'' પઢયા કરશે એના પર દોઝખના સાતેય દરવાઝા બંધ થઈ જશે.

حٰمٓ ۚ تَنۡزِيۡلُ الۡكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الۡعَزِيۡزِ الۡعَلِيۡمِ ۙ (المؤمن ۴۰)

حٰمٓ ۚ تَنۡزِيۡلٌ مِّنَ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ۚ (حم السجدة ۴۱)

حٰمٓ ۚ عٓسٓقٓ (الشوریٰ ۴۲)

حٰمٓ ۚ وَالۡكِتٰبِ الۡمُبِيۡنِ ۙ (الزّخرف ۴۳)

حٰمٓ ۚ وَالۡكِتٰبِ الۡمُبِيۡنِ ۙ اِنَّاۤ اَنۡزَلۡنٰهُ فِىۡ لَيۡلَةٍ مُّبٰرَكَةٍ اِنَّا كُنَّا مُنۡذِرِيۡنَ (الدّخان ۴۴)

حٰمٓ ۚ تَنۡزِيۡلُ الۡكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الۡعَزِيۡزِ الۡحَكِيۡمِ (الجاثیة ۴۵)

حٰمٓ ۚ تَنۡزِيۡلُ الۡكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الۡعَزِيۡزِ الۡحَكِيۡمِ (الاحقاف ۴۶)

(ઝખીર–એ–આખિરત)

(૫૧) અબ્દાલ બનવાની યુકિત

હઝરત ઈમામ ગઝઝાલી (રહ.)એ ઈહ્‌યાઉલ ઉલૂમમાં ફરમાવ્યું છે કે જે માણસ દરરોજ નીચે દર્શાવેલ દુઆ ત્રણ વખત પઢશે તો એના માટે અબ્દાલનો દરજ્જો લેખાશે.

નોટ : અબ્દાલ અવલિયાએ કિરામ (રહ.)માં એક ઉચ્ચ દરજ્જો છે. તે દુઆ આ છે :

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِاُمَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ۔
اَللّٰهُمَّ ارْحَمْ اُمَّةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ۔
اَللّٰهُمَّ تَجَاوَزْ عَنْ اُمَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ۔

(મઝાહિરે હક્ક જદીદ, ભાગ–૪, પેજ–૫૯, હિસ્સો–કિશ્ત : ૧૩૦)

(૫૨) જન્નતના જે દરવાજેથી ઈચ્છે પ્રવેશી જા

સહીહ માન્યતા ધરાવનાર મુસલમાન જન્નતના જે દરવાઝેથી ઈચ્છશે પ્રવેશી શકશે.

હઝરત ઉબાદહ બિન સામિત (રદિ.) ફરમાવે છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે : જે માણસે આ ગવાહી—સાક્ષી આપી કે જે નીચે દર્શાવેલ દુઆમાં વર્ણવી છે, તો અલ્લાહ તઆલા એને જન્નતના આઠેય દરવાજાઓમાંથી જેમાંથી દાખલ થવાનું ઈચ્છશે એમાંથી દાખલ ફરમાવશે. તે દુઆ આ છે :

اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَاَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ وَاَنَّ عِيْسٰى عَبْدُ اللّٰهِ وَرَسُوْلُهٗ وَابْنُ اَمَتِهٖ وَكَلِمَتُهٗ اَلْقَاهَا اِلٰى مَرْيَمَ وَرُوْحٌ مِّنْهُ وَالْجَنَّةُ حَقٌّ وَّالنَّارُ حَقٌّ ط

(હિસ્ને હસીન)

(૫૩) ફરિશ્તાઓને આ કલિમાતના સવાબનો અંદાજ નથી

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْدًا كَثِيْرًا طَيِّبًا مُّبَارَكًا فِيْهِ كَمَا يُحِبُّ رَبُّنَا وَيَرْضٰى ط

વિવરણ : હદીસ શરીફમાં આવ્યું છે કે એક માણસ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની મજલિસમાં હાજર થયા, જ્યારે

તે માણસ બેઠા અને ઉપરોક્ત કલિમાત કહ્યા તો રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : સોગંદ તે પાક ઝાતના, જેના કબજામાં મારા પ્રાણ છે, જ્યારે આ માણસે આ કલિમાત કહ્યા તો દસ (૧૦) ફરિશ્તાઓ એની તરફ લપક્યા. દરેક ઈર્ષા કરતો હતો કે હું એને લખી લઉં પરંતુ એમની સમજમાં આ ન આવ્યું કે એને કઈ રીતે લખીએ ? (એટલે એનો કેટલો સવાબ લખીએ ?) જેથી રબ્બુલ ઈઝ્ઝતના સામે આ કલિમાતને રજૂ કર્યા તો અલ્લાહ તઆલાએ ફરમાવ્યું કે આ (કલિમાત)ને એવા જ લખી લો, જેવા મારા બંદાએ કહ્યા છે. (હું પોતે એનો સવાબ આપીશ.) (તિર્મિઝી શરીફ)

(૫૪) ફરિશ્તાઓ આખું વર્ષ આ હમ્દનો સવાબ લખતા રહે છે

ઝરકશી (રહ.)એ "સુબુલુલ્ ખયરાત" કિતાબથી નકલ કર્યું છે કે એક માણસે હજ કરી અને કા'બાતુલ્લાહની ચોખટ (ઉંબરો) પકડીને નીચે દર્શાવેલ કલિમાતે હમ્દ–કલિમાત પઢયા અને ચાલ્યો ગયો. બીજા વર્ષે ફરી હજ્જ માટે આવ્યો અને આ વખતે પણ ચોખટ (ઉંબરો) મુબારક પકડીને આ હમ્દ (નીચે દર્શાવેલ) પઢવાનો ઈરાદો કર્યો તો ગૈબી ફરિશ્તાએ અવાજ આપ્યો : 'તેં ગયા વર્ષે (આ કલિમાત) પઢીને નેકી લખનાર ફરિશ્તાઓને થકવી દીધા કે તેઓ હજુ સુધી આ કલિમાતનો સવાબ લખવાથી ફારિગ થયા નથી.' (અવ્રાદે ફદ્લિય્યહ)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ بِجَمِيْعِ مَحَامِدِهٖ كُلِّهَا مَا
عَلِمْتُ مِنْهَا وَمَا لَمْ اَعْلَمْ عَلٰى جَمِيْعِ
نِعَمِهٖ كُلِّهَا مَا عَلِمْتُ مِنْهَا وَمَا لَمْ اَعْلَمْ
وَعَدَدَ خَلْقِهٖ كُلِّهِمْ مَّا عَلِمْتُ مِنْهُمْ
وَمَا لَمْ اَعْلَمْ ط

(૫૫) દિલમાં અને ચહેરા પર નૂર પૈદા કરવા માટે

દિલમાં અને ચહેરા પર નૂર પૈદા કરવા માટે નીચે દર્શાવેલ આયત દરરોજ એક વખત પઢીને પોતાના પર દમ કરે.

اَللّٰهُ نُوْرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ مَثَلُ نُوْرِهٖ كَمِشْكٰوةٍ فِيْهَا مِصْبَاحٌ ؕ اَلْمِصْبَاحُ فِىْ زُجَاجَةٍ ؕ اَلزُّجَاجَةُ كَاَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّىٌّ يُّوْقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبٰرَكَةٍ زَيْتُوْنَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَّلَا غَرْبِيَّةٍ ۙ يَّكَادُ زَيْتُهَا يُضِیْٓءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ؕ نُوْرٌ عَلٰى نُوْرٍ ؕ يَهْدِى اللّٰهُ لِنُوْرِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ ؕ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيْمٌ ۙ﴿۳۵﴾ (النور ۲۴:۳۵، پارہ ۱۸)

(ઝખીરે–એ–આખિરત, સૂરએ નૂર, આયત–૩૫)

(૫૬) મહામૂલો ઝિક

હદીસ : હઝરત સઅદ બિન વક્કાસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે તે જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની સાથે એક અવરત પાસે તશરીફ લઈ ગયા, જેની સામે ખજૂરના ઠળિયા અથવા કાંકરીઓ પડેલી હતી, જેના પર તે તસ્બીહ પઢી રહી હતી. આપ (સલ.)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો : હું એવો અમલ ન

બતાવું, જે આનાથી સરળ અને અફઝલ પણ હોય, પછી આ કલિમાત બયાન ફરમાવ્યા :

سُبْحَانَ اللّٰهِ عَدَدَ مَا خَلَقَ فِي السَّمَآءِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ عَدَدَ مَا خَلَقَ فِي الْاَرْضِ، سُبْحَانَ اللّٰهِ عَدَدَ مَا بَيْنَ ذٰلِكَ، سُبْحَانَ اللّٰهِ عَدَدَ مَا هُوَ خَالِقٌ، وَاللّٰهُ اَكْبَرُ مِثْلَ ذٰلِكَ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ مِثْلَ ذٰلِكَ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مِثْلَ ذٰلِكَ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ مِثْلَ ذٰلِكَ ط

(અબૂ દાવૂદ, તિરમિઝી, હિસ્ન, નસાઈ, ઈબ્ને હસ્સાન, હાકિમ, સહીહુલ્ અસ્નાદ)

(૫૭) હુસ્ને ખાતિમહ માટે પઢવાની દુઆઓ

દરેક નમાઝ પછી કમસે કમ એક વખત આ દુઆઓ પઢવી. દુઆઓની શરૂઆતમાં અને અંતમાં દુરૂદ શરીફ પઢી લેવું. તદુપરાંત, સૂતી વખ... યા જયારે પણ મોકો મળે ત્યારે આ દુઆઓનું પઢવું હુસ્ને ખાતિમહ માટે નિમિત્તરૂપ, સબબરૂપ છે.

★ દુઆ : ૧ ★ (તિર્મિઝી શરીફ)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوْبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَّدُنْكَ رَحْمَةً ۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ۝٨ (٣:٨) فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۣ اَنْتَ وَلِيّٖ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ تَوَفَّنِيْ مُسْلِمًا وَّ اَلْحِقْنِيْ بِالصّٰلِحِيْنَ ۝١٠١ (١٢:١٠١)

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ زَمَانِیْ اٰخِرَهٗ وَخَيْرَ عَمَلِیْ خَوَاتِمَهٗ وَخَيْرَ اَيَّامِیْ يَوْمَ لِقَائِكَ فِيْهِ يَاوَلِیَّ الْاِسْلَامِ ثَبِّتْنِیْ بِهٖ حَتّٰى اَلْقَاكَ وَاَسْعِدْنِیْ بِتَقْوٰكَ وَلَاتُشْقِنِیْ بِمَعْصِيَتِكَ ط

[**અર્થ** : હે અમારા પરવરદિગાર ! જ્યારે તેં અમને હિદાયત આપી તો પછી અમારાં દિલોને (અવળા માર્ગે) વાળીશ નહિ અને પોતાની પાસેથી અમને રહમત અર્પણ કર. બેશક, તું જ સઘળું આપનાર છે... હે આકાશો અને પૃથ્વીના સર્જનહાર ! દુનિયા અને આખિરતમાં તું જ મારો કારસાઝ (કાર્યસાધક) છે. મને મુસલમાનની હાલતમાં મૌત આપજે અને નેક લોકો સાથે મારો ઉઠાવ કરજે... હે અલ્લાહ ! મારી ઉંમરના આખરી દિવસોને ઉંમરના બેહતરીન દિવસો બનાવજે, સૌથી બેહતર જમાનો મારો અંતિમ જમાનો બનાવજે અને મારા આ'માલમાં સૌથી સારો અમલ મારો અંતિમ અમલ બનાવજે અને મારો સૌથી શ્રેષ્ઠ દિવસ તે અંતિમ દિવસ બનાવજે, જ્યારે હું તને મળું તે દિવસને મારો સૌથી ઉત્તમ દિવસ બનાવજે... હે ઈસ્લામના માલિક ! મને ઈસ્લામ પર સાબિત કદમ (અડગ) **રાખજે. અહિંયા સુધી કે હું તારી મુલાકાત કરું અને મને પોતાના તકવા (ખૌફ) દ્વારા સઆદત અતા ફરમાવજે અને તું મને પોતાની મઅસિયત (પાપાચાર) દ્વારા બદબખ્ત બનાવીશ નહિ.]** (તિર્મિઝી શરીફ)

★ દુઆ : ૨ ★

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

سُبْحَانَ الْاَبَدِیِّ الْاَبَدِ ط سُبْحَانَ الْوَاحِدِ الْاَحَدِ ط سُبْحَانَ الْفَرْدِ الصَّمَدِ ط سُبْحَانَ رَافِعِ السَّمَآءِ بِغَیْرِ عَمَدٍ ط سُبْحَانَ مَنْ بَسَطَ الْاَرْضَ عَلٰی مَاءٍ جَمَدٍ ط سُبْحَانَ مَنْ خَلَقَ الْخَلْقَ فَاَحْصَاھُمْ عَدَدًا ط سُبْحَانَ مَنْ قَسَّمَ الرِّزْقَ وَلَمْ یَنْسَ اَحَدًا ط سُبْحَانَ الَّذِیْ لَمْ یَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَّلَا وَلَدًا ط سُبْحَانَ الَّذِیْ لَمْ یَلِدْ وَلَمْ یُوْلَدْ وَلَمْ یَکُنْ لَّهٗ کُفُوًا اَحَدٌ ٥

[**અર્થ** : પાક છે તે ઝાત જે હંમેશાથી હતી, હંમેશા છે અને હંમેશા રહેશે... પાક છે તે ઝાત, જે એકલો જ, અદ્વિતીય (અજોડ) છે... પાક છે તે ઝાત જે બેનિયાઝીમાં પણ અજોડ છે... પાક છે તે ઝાત જેણે સ્તંભ (ટેકા) વિના આકાશોને ઊભા કર્યાં છે... પાક છે તે ઝાત જેણે થીજેલા પાણી પર પૃથ્વીને બિછાવી દીધી છે... પાક છે તે ઝાત જેનું સર્જન અગણિત છે... પાક છે તે ઝાત જે તમામ મખલૂકને રોઝી પહોંચાડવાનું ભૂલતો નથી... પાક છે તે ઝાત જેને ન તો બીવી છે, ન બચ્ચાં... પાક છે તે ઝાત જેની કોઈ અવલાદ નથી અને તે કોઈની અવલાદ નથી અને તેના સમકક્ષ બીજો કોઈ જ નથી.]

★ દુઆ : 3 ★

આ દુઆને દરરોજ દરેક નમાઝ પછી સાચા દિલે અને સાચી નિય્યતે પઢે :

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ اِيْمَانًا كَامِلًا وَّيَقِيْنًا صَادِقًا وَّرِزْقًا وَّاسِعًا حَلَالًا طَيِّبًا وَّقَلْبًا خَاشِعًا وَّلِسَانًا ذَاكِرًا وَّتَوْبَةً نَّصُوْحًا وَّتَوْبَةً قَبْلَ الْمَوْتِ وَرَاحَةً عِنْدَ الْمَوْتِ وَمَغْفِرَةً وَّرَحْمَةً بَعْدَ الْمَوْتِ وَالْعَفْوَ عِنْدَ الْحِسَابِ وَالْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ ط بِرَحْمَتِکَ يَا عَزِيْزُ يَا غَفَّارُ ط رَبِّ زِدْنِیْ عِلْمًا وَّاَلْحِقْنِیْ بِالصَّالِحِيْنَ ط

[**અર્થ :** હે અલ્લાહ ! મને કામિલ (સંપૂર્ણ) ઈમાન, સાચું યકીન, વિશાળ–હલાલ–પવિત્ર રોઝી, ડરનારું દિલ, ઝિક્ર કરનાર ઝુબાન, ખાસ તૌબા, મૌતથી પહેલાં તૌબા, મૌત વખતે રાહત, મૌત પછી મગફિરત અને રહમત નસીબ ફરમાવ... (હે અલ્લાહ !) હિસાબના દિવસે માફી તથા જન્નત (પ્રવેશ)માં કામિયાબી અને દોઝખથી નજાત અતા ફરમાવ... હે મહા બળવાન ! હે મહા ક્ષમાવાન ! તારી રહમતના તુફૈલથી (મારી આ દુઆઓને કબૂલ ફરમાવ)... હે મારા પરવરદિગાર ! તું મારા ઈલ્મમાં વધારો કર અને મને નેક લોકોમાં શામિલ કરી દે, (આમીન !).]

(અઝકારુસ્સબાહ વલમસાઅ)

(૫૮) દુઆની કબૂલિય્યત માટે સહાયરૂપ

اَللّٰهُمَّ يَاوَدُوْدُ يَاذَاالْعَرْشِ الْمَجِيْدُ يَامُبْدِئُ يَامُعِيْدُ
يَافَعَّالُ لِمَاتُرِيْدُ يَاذَاالْعِزَّةِ الَّتِىْ لَاتُرَامُ وَالْمُلْكِ الَّذِىْ
لَايُضَامُ يَامَنْ عَلٰى نُوْرِهٖ اَرْكَانُ عَرْشِهٖ يَامُغِيْثُ اَغِثْنِىْ،
يَامُغِيْثُ اَغِثْنِىْ يَامُغِيْثُ اَغِثْنِىْ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ط

[**અર્થ :** હે અલ્લાહ ! હે બહુ પ્રેમાળ ઝાત ! હે અર્શના માલિક, જે મહાન છે ! હે (સર્જનની) શરૂઆત કરનાર ! હે ફરી સજીવન કરનાર ! હે તે ઝાત, જે કોઇ ચીજ કરવા ચાહે છે તો તેને પુષ્કળ પ્રમાણમાં કરે છે. હે એવી ઇઝઝતવાન ઝાત, જેને માટે અસ્ત કે નાશ નથી અને એવી બાદશાહી ધરાવનાર ઝાત, જેના પર ઝુલ્મ– સિતમ કરી શકાતો નથી. હે એવી ઝાત, જેના અર્શના અરકાન (સ્તંભ) તેના નૂર પર કાયમ (સ્થિર) છે. હે ફરિયાદ સાંભળનાર ! મારી ફરિયાદ સાંભળી લે. હે ફરિયાદ સાંભળનાર ! મારી ફરિયાદ સાંભળી લે. હે ફરિયાદ સાંભળનાર ! મારી ફરિયાદ સાંભળી લે. બેશક, તું દરેક ચીજ પર શક્તિમાન છે.]

ફઝીલત : જે કોઇ માણસ ઉપરોક્ત દુઆને દરરોજ પઢીને જે દુઆ માંગશે તો ઇન્શા અલ્લાહ તે દુઆ કબૂલ થશે.

(મકબૂલ અને મખ્સૂસ વઝાઇફ, દા. ઉ. કંથારીઆ, પ્રકાશન નં. ૪૪૯)

(૫૯) દુઆઓની કબૂલિય્યત માટે અલ્લાહ તઆલાની પસંદનીય હમ્દ

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كُلُّهٗ، وَلَكَ الشُّكْرُ كُلُّهٗ، وَلَكَ
الْمُلْكُ كُلُّهٗ، وَلَكَ الْخَلْقُ كُلُّهٗ، بِيَدِكَ الْخَيْرُ كُلُّهٗ،

وَاِلَيْكَ يَرْجِعُ الْاَمْرُ كُلُّهٗ، اَسْئَلُكَ الْخَيْرَ كُلَّهٗ، وَاَعُوْذُبِكَ مِنَ الشَّرِّكُلِّهٖ، وَلَكَ الْحَمْدُ كَمَا اَنْتَ اَهْلُهٗ وَصَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ كَمَا اَنْتَ اَهْلُهٗ وَافْعَلْ بِنَا مَا اَنْتَ اَهْلُهٗ، فَاِنَّكَ اَنْتَ اَهْلُ التَّقْوٰى وَاَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ط اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ فِى الْحَالِ وَلَكَ الْحَمْدُ فِى الْمَاٰلِ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلٰى سَابِغِ نِعَمِكَ ط اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَتّٰى تَرْضٰى ط اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ بَعْدَ الرِّضَا، اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا خَالِدًا مَّعَ خُلُوْدِكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيْرًا، وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَمَا يَنْبَغِىْ لِجَلَالِ وَجْهِكَ وَعَظِيْمِ سُلْطَانِكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ فِى الْاُوْلٰى وَلَكَ الْحَمْدُ فِى الْاٰخِرَةِ ط (અબૂદાવૂદ શરીફ)

(મકબૂલ અને મખ્સૂસ વઝાઈફ, દા. ઉ. કંથારીઆ, પ્રકાશન નં. ૪૪૯)

(૯૦) બેહતરીન રોઝી મેળવવાનું અને બુરાઈઓથી બચવાનો નબવી નુસ્ખો

"مَاشَآءَ اللّٰهُ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ اَشْهَدُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ط"

તરજુમો : જે કઇ અલ્લાહે ચાહયું તે જ થયું. ગુનાહથી બચવાની અને નેકી કરવાની તાકત (શકિત) અલ્લાહની મદદથી જ મળે

છે. હું એ વાતની ગવાહી આપું છું કે અલ્લાહ તઆલા દરેક વસ્તુ ઉપર સંપૂર્ણ કુદરત ધરાવે છે.

ફઝીલત : જે માણસ સવારના વખતે એક (૧) વખત ઉપરની દુઆને પઢશે તો તે દિવસે બેહતરીન (સારામાં સારી) રોઝીથી નવાઝાશે અને બુરાઈઓથી તેની હિફાઝત (રક્ષણ) થશે.

(ઈબ્ને અયૂની, કન્ઝુલ ઉમ્માલ, ૧૦૬/૨)

(૬૧) બધાં જ મતલબો પૂરા થવાનો નબવી નુસ્ખો

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ خَلَقْتَنِىْ وَاَنْتَ تَهْدِيْنِىْ
وَاَنْتَ تُطْعِمُنِىْ وَاَنْتَ تَسْقِيْنِىْ
وَاَنْتَ تُمِيْتُنِىْ وَاَنْتَ تُحْيِيْنِىْ۔

તરજુમો : હે અલ્લાહ ! તેં જ મને પેદા કર્યો અને તું જ મને હિદાયત દેવાવાળો છે અને તું જ મને ખવડાવે છે અને તું જ મને પિવડાવે છે અને તું જ મને મૌત આપીશ અને તું જ મને જીવતો કરીશ.

ફઝીલત : હસન બસરી (રહ.) ફરમાવે છે કે હઝરત સમુરહ બિન જુન્દુબ (રદિ.)એ ફરમાવ્યું કે હું તમને એક એવી હદીસ ન સંભળાવું કે જે મેં રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમથી અનેક વખત સાંભળી છે અને હઝરત અબૂબક્ર (રદિ.) અને હઝરત ઉમર (રદિ.)થી પણ અનેક વખત સાંભળી છે. મેં (હઝરત હસન બસરી રહ.)એ ફરમાવ્યું કે જરૂર સંભળાવો.

હઝરત સમુરહ (રદિ.)એ ફરમાવ્યું કે જે માણસ સવારે અને સાંજે આ કલિમાતને પઢશે તો અલ્લાહ તઆલાથી જે માંગશે

અલ્લાહ તઆલા તેને તે જરૂર આપશે.

(બિખરે મોતી, પાના નંબર ૧૪૨ થી ૧૪૫)

(૬૨) આસમાનનાં દરવાજા ખોલાવવાનો નબવી નુસ્ખો

નોટ : ખુશખબરીની વાત આ છે કે હઝરત રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની ઝબાને મુબારકથી બધાંથી પહેલાં નીકળવાવાળા કલિમાત આ છે :

"اَللّٰهُ اَكْبَرُ كَبِيْرًا، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ كَثِيْرًا، وَسُبْحَانَ اللّٰهِ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ط"

તરજુમો : અલ્લાહ મહાન છે. સૌથી મહાન, સૌથી વધુ તારીફ અલ્લાહની જ છે અને અમે સવાર અને સાંજે અલ્લાહની પાકી બયાન કરીએ છીએ.

ફઝીલત : ઈમામ મુસ્લિમ (રહ.)એ હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર (રદિ.)થી બયાન કર્યુ છે કે, એક વખત અમે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સાથે નમાઝ પઢી રહ્યા હતા કે એક માણસે મજકૂર કલિમાત કહ્યા, તો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું કે ફલાણા-ફલાણા કલિમાત કહેવાવાળા કોણ છે ? હાઝિરીનમાંથી એક માણસે કહ્યું કે યા રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! હું છું. આપે ફરમાવ્યું કે મને આ કલિમાતથી તઅજ્જુબ થયો કે એમના માટે આસમાનનાં દરવાજાઓ ખોલવામાં આવ્યાં.

(હિસ્નુલ મુસ્લિમ, પેજ નંબર ૬૦)

(૬૩) અલ્લાહની રઝામંદી નસીબ થશે

જે માણસ નીચેની દુઆ ત્રણ વાર સવારે અને ત્રણ વાર સાંજે પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા એને અવશ્ય ખુશ કરી દેશે :

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغِيْثُ
اَصْلِحْ لِيْ شَأْنِيْ كُلَّهٗ، وَلَا تَكِلْنِيْ
اِلٰى نَفْسِيْ طَرْفَةَ عَيْنٍ ط

યા હય્યુ યા કય્યૂમ, બિ-રહ્‌મતિ-ક અસ્તગી-સ, અસ્લિહ્‌ લી શઅ્‌ની કુલ્લહ્‌, વલા તકિલ્‌ની ઈલા નફ્‌સી તર્ફ-ત ઐન.

[**અર્થ** : હે સદા જીવંત (અને) કાયમ રહેનાર ઝાત ! હું તારી રહમત દ્વારા જ ફરિયાદ કરું છું–મદદ ચાહું છું. તું મારું દરેક કામ સુધારી અને શણગારી દે અને મને આંખના પલકારા બરાબર પણ મારા પોતાના નફસને સુપ્રત કરીશ નહિ.]

(મુસ્નદે અહમદ : ૪/૩૩૭, નસાઈ, અ–મલુલ્‌ યવ્મિ વલ્લયૂલહ–હદીસ નંબર :૪, ઈબ્નુસ્સુન્ની–હદીસ : ૬૮, અબૂ દાવૂદ : ૪/૪૧૮, તિરમિઝી : ૫/૪૬૫, તુહફતુલ અખ્યાર : ૧/૩૯, સંદર્ભ : હિસ્નુલ્‌ મુસ્લિમ : ૧૧૨)

(૬૪) બદનસીબી–દુર્ભાગ્ય અને સખત આફતો સામે રક્ષણ

રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : ''હે લોકો ! પનાહ માંગો સખત બલા યા

પરીક્ષાથી અને બદનસીબીમાં સપડાવાથી તથા બુરી કઝા (ફેંસલા)થી અને દુશ્મનોના ખુશ થવાથી.''

(મિરકાત ભાગ ૫, પા. ૨૨૨)

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُبِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ وَ دَرَكِ الشَّقَاءِ وَسُوْءِ الْقَضَاءِ وَشَمَاتَةِ الْاَعْدَاءِ ط (مرقات ج۵،ص۲۲۲)

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુ બિ-ક મિન જહ્‌દિલ્ બલાઈ વ દર્કિશ્શકાઈ વસૂઈલ કઝાઈ વ શમાતતિલ્ અઅ્‌દાઈ.

(૬૫) અલ્લાહની હિદાયત મેળવવા અને નફસની બુરાઈથી પનાહ માંગવાની દુઆ

હઝરત ઈમરાન ઈબ્ને હુસૈન (રદિ.)થી રિવાયત છે કે નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ એમના વાલિદ હઝરત હુસૈન (રદિ.)ને દુઆ માટે આ બે કલિમાત શિખવાડયા હતા, જેને તેઓ સતત પઢતા હતા. ''હે અલ્લાહ ! સીધા માર્ગની તરફ મને માર્ગદર્શન આપ અને મને મારા નફસની બુરાઈથી બચાવી લે.''

(તિરમિઝી શરીફ, જવાહિરુલ બુખારી, પા. ૫૭૧)

اَللّٰهُمَّ اَلْهِمْنِىْ رُشْدِىْ، وَاَعِذْنِىْ مِنْ شَرِّ نَفْسِىْ ط (جواہرالبخاری ص:۵۷۱)

અલ્લાહુમ્મ અલ્હિમ્ની રુશ્દી, વ-અઈઝ્ની મિન્ શર્રિ નફ્સી.

(૬૬) ગુપ્ત યા ગૌણ શિર્કથી નજાત અપાવનારી દુઆ

નીચેના કલિમાત હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.)ને રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ શિખવાડયા હતા; જેનાથી નાના (થોડા) શિર્કથી છુટકારો મેળવી લેવાય. એ દુઆને ત્રણ (૩) વખત પઢો.

(કન્ઝુલ ઉમ્માલ, ભા. ૨, પા. ૮૧૬)

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُبِكَ مِنْ اَنْ اُشْرِكَ بِكَ شَيْئًا وَّاَنَا اَعْلَمُ، وَاَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا اَعْلَمُ ط

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુ બિ-ક મિન્ અન્ ઉશ્રિ-ક બિ-ક શય્અંવ્ વ-અ-ન અઅ્લમૂ, વઅસ્તગ્ફિરુ-ક લિમા લા અઅ્લમુ.

(નોંધ : તમામ દુઆઓ દિલથી પૂરા યકીન સાથે પઢવી, ઈન્શા અલ્લાહ જરૂર ફાયદો થશે.)

દુરૂદે ઈબ્રાહીમ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ
مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ
وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ
مَّجِيْدٌ ط اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ
وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰٓى
اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ
اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط

بسم الله الرحمن الرحيم

લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહુ
મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ
(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)

પ્રકરણ–3

બેહિસાબ સવાબ અને મહાન ફઝીલતવાળા દુરૂદ શરીફ

કુર્આને પાકમાં અલ્લાહ તઆલાનો ઈરશાદ છે :

ઈન્નલ્લા–હ વ મલાઈકતહૂ..... બેશક, અલ્લાહ તઆલા અને તેના ફરિશ્તા હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ મોકલે છે, તો હે મુઅ્મિનો ! તમે પણ આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) પર દુરૂદ અને સલામ મોકલતા–પઢતા રહો.

(બયાનુલ કુર્આન)

ઈન્તિસાબ (અર્પણ)

(૧) ''ઉસ મોહસીને આઝમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકે નામ જિન્હોંને ગારે સૌરમેં કહા : ડરો મત, અલ્લાહ હમારે સાથ હૈ.''

• • •

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ط

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ط

تَبٰرَكَ اللّٰهُ ط

• • •

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ط

★ બિસ્મિહી તઆલા ★

પ્રકરણ-૩

બેહિસાબ સવાબ અને મહાન ફઝીલતવાળા દુરૂદ શરીફ

(૧) નૂરે અઝીમની પ્રાપ્તિ

મહાન ફઝીલત : રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : જે માણસ જુમ્અહના દિવસે મારા પર સો (૧૦૦) વખત દુરૂદ શરીફ પઢે છે તો એ માણસ કિયામતના દિવસે એવી હાલતમાં આવશે કે એની સાથે (એક એવું) નૂર હશે કે જો એ નૂરને સમગ્ર મખ્લૂક પર વહેંચી દેવામાં આવે તો એ નૂર એમના સૌના માટે (અર્થાત્ આખી મખ્લૂક માટે) કાફી થઈ પડશે. (કન્ઝુલ ઉમ્માલ : ૨/૫૦૭)

(૨) અલ્લાહપાક સો (૧૦૦) હાજતો પૂરી કરશે

ફઝીલત : હઝરત અનસ (રદિ.)ની હદીસથી રિવાયત છે કે

હુઝૂર (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)નો ઈરશાદ છે કે જે કોઈ મારી ઉપર જુમ્આની રાત્રે (જુમે'રાતના સૂરજ ડૂબ્યા પછી) યા જુમ્આના દિવસે ૧૦૦ વખત દુરૂદ પઢી મોકલાવશે તો અલ્લાહ પાક તેની ૧૦૦ હાજતો પૂરી કરશે, જેમાંથી ૩૦ દુનિયાની અને ૭૦ આખિરતની. (હદીસ)

(૩) નિફાક અને દોઝખથી મુક્ત અને શહીદો સાથે ઊઠશે

● દોઝખથી નજાત :

ફઝીલત : ફરમાવ્યું : જે વ્યક્તિ મારા પર સો વાર દુરૂદ મોકલશે તો અલ્લાહ તઆલા એની પેશાની પર "બરાઅતુમ્ મિન્ નિફાકિ વ બરાઅતુમ્ મિનન્નાર" લખી આપે છે. આ વ્યક્તિ નિફાકથી પણ બરી (મુક્ત) છે અને દોઝખથી પણ બરી છે અને કિયામતના દિવસે શહીદોની સાથે ઉઠાવવામાં આવશે. (તબરાની)

(૪) નબવી શફાઅત નસીબ થશે

ફઝીલત : નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું કે, જે માણસ દસ (૧૦) વખત સવારે અને દસ (૧૦) વખત સાંજે મારી ઉપર દુરૂદ પઢશે તો એને કિયામતના દિવસે મારી શફાઅત નસીબ થશે. (તબરાની, મજ્મઉઝ્ ઝવાઈદ : ૧૦/૧૨૦, અત્તરગીબ વત્તરહીબ ૧/૨૭૩, હિસ્નુલ મુસ્લિમ : ૧૧૮)

(૫) રાજીખુશીથી અલ્લાહની મુલાકાત નસીબ થશે

મહાન ફઝીલત : હઝરત આઈશા (રદિ.)થી રિવાયત છે કે